kılavuzumuz bilimsel sosyalizm, silahımız partimizdir

çark başak

türkiye işçi partisi merkez yayın organı

yıl:2 sayı:25 16 şubat 1977 çarşamba 150 kuruş

"DURUM MUHAKEMESİ"

Behice BORAN
Genel Başkan

Faşizmin sürüp giden gelen tırmandırılışı son günlerde birden daha da hızlandırıldı ve öğrenci gençlik alanının dışına çok yönlü olarak taşırıldı. Cinayetler aklın almayacağı bir pervasızlıkla işleniyor ve listesi kabardıkça kabarıyor. Son önemli ve anlamlı olay, TÖB - DER, TÜM - DER ve TÜTED'in düzenlediği ve başarıyla yürüttüğü miting ve yürüyüş, bu gösteriye dıştan yapılan silahlı saldırılar, gösteri ve saldırılar karşısında MC iktidarının aldığı tavır ve yaptığı işlem. Saflar daha da belirginleşiyor. Kimlerin solda görünüp sağda oldukları, büyük burjuvazi, MC iktidarı ve faşizmle koalisyon halinde bulundukları ortaya çıkıyor. Maoculuk gerçek yerini ve yüzünü açığa vuruyor.

Bununla beraber, kanımızca, bütün bu olup bitenler tam boy açık bir faşizme, 12 Mart benzeri bir askeri yönetime gidişin işaretleri değildir. Bu olasılık bizce zayıf görünüyor. Yapılmak istenen, «çok partili çoğulcu parlamenter rejim» görünümü altında olabildiğince sıkı, baskıcı, faşizan bir yönetimi gerçekleştirip, demokratik toplumsal muhalefetin elinin kolunun bağlandığı bir ortam içinde seçimlere gitmektir. Faşist tırmanışın son günlerde hızlandırılışının nedeni, sıkıyönetime veya askeri müdahaleye yol açmaktan çok, böyle bir ortamın hazırlanması girişimidir. MC ve onun başı Demirel seçimlere böyle bir ortamda gitmeyi kendi açılarından yararlı, hatta zorunlu görüyorlar.

Demirel sık sık sıkıyönetimden söz etse de aslında buna başvurmadan işleri idare etmeyi yeğler. Demirel bilmektedir ki, işe bir kere askerler elkoydu mu, durumun kendi aleyhine işlemesi ve siyasal hayatının tasfiyesiyle sonuçlanması olasıdır. Dolaşan söylentilere göre Türkeş, kara kuvvetlerinin kendi yanında olduğu ve jandarma ile poliste etkin güce sahip bulunduğu iddiasındadır ve kendi komandolarına da güvenmektedir. Böyle olsun veya olmasın, şurası kesindir ki, bir sıkıyönetim ilan veya askeri darbe halinde Türkeş, ne gücü varsa hepsini kullanarak hareketin başına geçmek, dümeni eline almak yolunda elinden geleni yapacaktır ve koalisyon ortaklarının gözünün yaşına bakmayıp tek «güçlü adam» olmak isteyecektir.

MSP oldu olası sıkıyönetime ve askeri darbeye allerjiktir. CGP'nin tavrının ise, artık bir ağırlığı kalmadığı için, şöyle veya böyle olmasının gelişmeleri belirlemek açısından pek önemi yoktur.

Ordu kadroları içinde Türkeşçi unsurlar bulunsa ve hatta bunlar belirli bir güce sahip olsalar bile, yüksek kademede belirleyici rol oynayabilecek etkin unsurların ülke siyasetine doğrudan müdahale yanlısı olacakları kuşkuludur. 27 Mayıs ve 12 Mart deneylerinden; ülkeyi idarenin, ekonomik sorunlara çözüm getirmenin, dış politikayı yürütmenin, yönetimi ele geçirmek kadar kolay olmadığı konusunda yeterince bir ders alınmış olmalıdır. Ayrıca dış konjonktür de askeri müdahaleye elverişli değildir. AET ile ilişkilerin çıkmaza girdiği, Avrupa konseyinde Türkiye aleyhinde bir raporun görüşüldüğü bir sırada askeri bir müdahale Türkiye'yi dış ilişkilerinde, özellikle batı Avrupa ile ilişkilerinde zor bir duruma sokar.

Askeri müdahaleye ABD'nin tavrı da olumsuz olabilir. CİA, Çağlayangil'in dediği kadar «içimizde» ise, askeri girişimi önleme yoluna da gidebilir. Elbette bunu demokrasi aşığı olduğundan yapmaz. Yeni Carter yönetimi dış ülkelerde «yığınların desteklemediği yönetimleri desteklemeyeceklerini» açıklıyorsa, bu, askeri müdahalelerin, cuntaların istenilen meyveleri vermediği sonucuna varmış olmalarındandır. Şimdi ABD, kontrol altına almayı amaçladığı veya aldığı ülkeleri, oralardaki demokratik, ilerici, sol ve ulusal bağımsızlıktan yana güçleri doğrudan karşısına alır görünmeden, sosyal demokrat partiler ve liderlerini, Batı yanlısı «ılımlı» ulusal kurtuluş savaşlarını kullanarak emperyalist - kamp içinde ve ABD'nin yönlendirici nüfusu altında tutmayı tasarlıyor. Carter, tekelci büyük burjuvazinin politikasını içte ve dışta böyle dolaylı, demokratik görünümlü yollardan yürütmek üzere iki yıldır özel bir komisyon tarafından yetiştirilip hazırlanmış. Komisyon 200 üyeli ve üç taraflıymış. ABD, Batı Avrupa ve Japonya temsilciliklerinden oluşma Komisyonun genel yönetmenliğini yapmış olan Brezezinski de şimdi, Nixon döneminde Kissinger'in gördüğü Ulusal Güvenlik Danışmanlığı görevine getirilmiştir. Brezezinski yazılarında, dış politikada «hür dünya» temasının artık eskisi gibi etkin olmadığını, az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde eşitlik talebinin ve eğiliminin ağır bastığını belirtiyor. Bunun için de gelişmiş, güçlü kapitalist dünyanın daha geri ve güçsüz ülkelere uygulayacağı politika değiştiriliyor.

Bu oluşumun Türkiye açısından anlamı var. Gelişmiş emperyalist - kapitalist ülkeler Türkiye'deki politik iktidar sorununun sivil düzeyde, politik partiler arasında çözümlenmesini yeğleyecek demektir. Böylece bu konuda iç ve dış dinamiklerde sağ kanatlar üst üste çakışıyor. Bu arada, Atina kaynaklı bir haberde Carter yönetiminin bir CHP iktidarına eğilimli olduğunun belirtilmesi ilginç.

Ama şimdi Türkiye'de üzerinde durulan çıkış yolu bir CHP iktidarı değil. Bu almaşığın gerçekleşebilmesi için Genel Seçimleri beklemek gerekiyor. Şimdi üzerinde durulan bir CHP - AP koalisyonu. Bu olmazsa, tüm partileri veya MHP dışında diğer partileri içine alan bir «milli koalisyon». Demirel ve MHP bu çözümden yana değillerdir. MC iktidarında seçimlere gitmeyi yeğlerler, ama söz konusu «çözümü» kabul etmek zorunda kalabilirler. Şunu unutmamak gerekir ki, MHP yeni koalisyonun dışında bırakılsa bile, ne büyük burjuvazi, ne dış güçler onu temelli gözden çıkarmayacaklardır. Ne kadar «demokratik» davranılmak istense, baskı yöntemleri kullanılacak, gerektiğinde şu veya bu ölçüde saldırılara, hatta silahlı çatışmalar çıkarmaya büyük burjuvazi ve dış güçlerce ihtiyaç duyulacaktır. Bu işler için Türkeş'e, partisine ve komandolarına gerek vardır. MSP'yi ise kolayca gözden çıkarabilirler, ama bugünkü koşullarda anahtar parti durumunda olduğundan o da koalisyona alınmak durumundadır.

Erken seçim olasılığı güç kazanıyor. Demirel MC iktidarında, CHP ise geçici bir seçim hükümeti yönetiminde seçimlere gitmek istiyor. Demirel sıkışık ekonomik durumu kısa vadeli ve pahalıya malolan tedbirlerle, olağan dışı birtakım yöntemlerle bugüne kadar idare etti. Ama yükü çalışanların, halk kitlelerinin sırtına daha da yükleyecek girişimlere başvurmadan durumu daha fazla idare edemiyecek noktaya geldi. Onun için erken seçim istiyor. Erken seçimin CHP için bir yararı yok. MC'nin iktidardan uzaklaştırılıp geçici bir hükümetle Ekim'de seçimlere gidilmesi CHP'nin daha hesabına gelir. Ama, bir askeri müdahale olasılığını önlemek ve

«Devamı 4. sayfada»

ÖRGÜT HABERLERİ

İSTANBUL İL ÖRGÜTÜ İLÇE TEMSİLCİLERİ TOPLANTISI YAPTI

6 Şubat Pazar günü saat 13.00'de İlçe ve İl Yönetim Kurulu üyelerinin ve İl Bürolarında görevli arkadaşların katılmasıyla İstanbul İl Örgütü İlçe Temsilcileri toplantısı İl merkezinde yapıldı.

Toplantının açış konuşmasını yapan İl Başkanı Can Açıkgöz, İl Kongresinden sonra yapılan bu ilk toplantıda, İl Örgütünün önündeki hedefleri açıkladı ve toplantının gündem maddelerinden ikincisini oluşturan Partimizin 1. Büyük Kongresi'nin anlamı ve önemine değindi. Daha sonra, Mali İşler, Örgütlenme Çalışmaları, Eğitim Çalışmaları, Yayınlar ve Kitle Örgütleri konularında görüşmelere geçildi. Bu konularda, ilgili İl Büro sekreterlerinin açıklamalarından sonra temsilciler söz alarak görüş ve önerilerini belirttiler.

İstanbul İl Örgütünün başta gelen hedefinin, yeni üyeler ve özellikle de yeni işçi üyeler kazanmak ve «Her fabrikada bir çalışma ekibi» ve «Çalışma ekiplerinin niteliğini yükseltelim» sloganlarını yaşama geçirmek olduğunun vurgulandığı, bunun yanısıra mali sorunlara titizlikle yaklaşmanın önemine, Parti içi eğitimin İstanbul İli'nde alacağı somut biçimlere, yayın, propaganda çalışmalarının yönelecekleri hedeflere ve kitle örgütlerine ilişkin çeşitli konulara değinilen toplantıda, ikinci gündem maddesi olarak da İstanbul İli'nde yapılacak Partimizin Birinci Büyük Kongresi ile ilgili olarak İl Örgütü'ne düşen görevler görüşüldü.

MC Kdz. Ereğlisi'nde Yeni Bir Seydişehir Yaratmak İstiyor

Milliyetçi Cephe İktidarının, Anadolunun çeşitli sanayi kentlerinde şimdiye dek uygulamış olduğu kadroları değiştirme, kendisinden yana kişileri yönetim kademelerine getirme çabaları, Karadeniz Ereğlisi'nde de hızla sürmektedir. Çeşitli devlet kurumlarındaki değişikliklerden sonra, ERDEMİR (Ereğli Demirçelik)'de de yönetim kadrosu değiştirilmiş ve bir yandan işçiler işten atılırken, yerlerine MC yanlısı unsurlar alınmaya başlanmıştır.

Erdemir'de 7. Dönem toplu sözleşme çalışmalarının hazırlıkları sürdürülürken girişilen bu işlemlerin bir amacı da, DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikasını ERDEMİR'den sürüp, yetkiyi MHP yanlısı Çelik-İş'in almasını sağlamaktır.

ERDEMİR'de de Partililer bu kritik dönemde işçi sınıfının DİSK içindeki ilerici birliğini sağlamak ve korumak için en önde mücadele veriyorlar.

Kdz. Ereğlisindeki son siyasi gelişmeleri yorumlayan ve Partimizin tavrını ortaya koyan Kdz. Ereğlisi İlçe Örgütümüz 26.1.1977'de bir bildiri yayınlamıştır. Partimiz öncülüğünde MC'nin bu yerel anti - demokratik uygulamalarına karşı başlatılan girişime, daha sonra 3/2/1977 tarihinde bir bildiriyle CHP ilçesi de katılmıştır.

Kdz. Ereğlisi'nde gerici güçler de MHP ve Çelik - İş öncülüğünde karşı bildiriler ve provokasyon eylemleri içine girmiştir.

Milliyetçi Cephenin Kdz. Ereğlisi'nde yeni bir Seydişehir yaratma girişimleri, işçi sınıfının ve onun siyasi ve sendikal örgütlerinin kararlı mücadelesi ile kırılacaktır.

Kdz. İlçe Örgütümüzün dağıttığı bildiriyi aşağıda yayınlıyoruz :

Arkadaşlar,

MC iktidarı kurulduğundan bu yana Demokratik hak ve özgürlükleri sınırlandırma ve sindirme çabasını sürdürmektedir.

Dünya işçi sınıfı hareketinde büyük kazanımlar elde edilirken sermaye sınıfı Türkiye İşçi sınıfı hareketindeki gelişmeyi görememezlikten gelemedi.

Ve bu nedenle 1963 yılında Grev Toplu - İş Sözleşmesi Sendikalar ve Demokratik kuruluşlar Yasalarını İşçi Sınıfına ve tüm çalışanlara bir hak olarak kabul etmişlerdi.

Zaten kısıtlı olan bu haklar MC iktidarı döneminde işlerlik kazanmadığı gibi geriletilmekte ve işçi sınıfının Sendika seçme ve Demokratik Özgürlükleri kullanma hakları alabildiğince kısıtlanmak istenmektedir.

Bu tür bir uygulamaya işlerlik kazandırabilmek için de öteden beri Türkiye'de uygulanan iktidarla birlikte Devlet kadrolarının da değiştirilmesi geleneği MC iktidarında daha bir anlam taşımakta kadrolaşmanın ötesinde Devlet aygıtı sağcılaştırılmakta, Faşistleştirilmektedir.

MC iktidarı Devlet kadroları içindeki bu tür çalışmaları ile işçi sınıfı üzerinde baskı ve terör yaratmakta ve her geçen gün de bu tür uygulama alanlarını genişletmektedir.

Dün Eskişehir, Bursa, Seydişehir, İzmir, Zeytinburnu, Malatya ve İdil'de başlattıkları ve uyguladıkları baskı sindirme, terör yaratma ve Faşistleştirme yöntemlerini bugünlerde Ereğli'de de uygulamak istemektedirler.

Böylesine bir Faşist uygulamanın başarılı olması için Burjuvazi bilinen yöntemi yani kadrolarda tasfiye işlemini Ereğli'de de başlatmıştır. Emniyet kadrolarındaki değişiklikler Erdemir'de müdüründen başlayarak işçisine kadar geniş çapta tasfiye işlemine başlanması, 35 müdür ve 1500'e yakın işçi arkadaşın işten atılmasını ve 2.000'in üzerinde yeni işçi alınmasının planlanmasının altında yatan neden tasarruf ve sıradan olaylar değildir. Tesadüflere bağlanamaz.

11.8.1976 tarihinde yayınladığımız bildirimizde de değinmiştik. «Seydişehir'deki, İzmir'deki, Bursa'daki işçi kıyımına ve 1971'de de Ereğli'deki işçi kıyımına seyirci kalan bilinçli Erdemir işçileri sıra yine sizde Tevsiattan başlayarak kapınıza geldiler» diye.

Arkadaşlar, tekrar ediyoruz 7. dönem Toplu İş Sözleşmesinin hazırlık çalışmalarını yaptığımız bugünlerde Burjuvazinin politik iktidarı MC huzuru bozmak havayı dumanlandırmak ve suyu bulandırmak için bilinen tezgâhını bölgemize kurma hazırlığı içindedir.

İşçi Sınıfı, yoksullaşan halk kitleleri, ilericiler, demokratlar ve tüm emekçiler baskı altına alınıp, susturulmak istenmektedir. Kısacası Ereğli ikinci bir Seydişehir yapılmak istenmektedir.

Seydişehir'de, Bursa'da, Eskişehir'de ve diğer bölgelerde olduğu gibi İşçi Sınıfı ve onun politik örgütü Partimiz bu oyunu bozacak ve Burjuvaziye unutamayacağı dersi Ereğli'de verecektir. Kurulduğu günden beri Partimiz MC'nin iktidardan düşmesi gerekliliğini vurgulamıştır. Bu duyarlılığımızı hazmedemeyen ve yanlış değerlendirenler utangaçça da olsa sonradan MC «alaşağı edilmeli», «istifa zorunda bırakılmalı» şeklinde açıklamalarda bulunmak gibi bir düzeltmenin ezikliğini duydular.

MC'nin düşürülmesinde Parlamento içi mücadelenin yetersizliğini ve kitle eylemlerinin etkinliğini ilk kez vurgulayan Partimiz tarihi görevini sürdürmenin bilincinde olarak Ereğli'de de olacaklara önceden işaret etme gereğini duymuştur.

Sınıf Sendikacılığının bilincinde olan Maden - İş Sendikası ve Üyelerinin olaylar karşısında kayıtsız kalmayacağı ve üzerine düşen görevi yapacağı inancındayız.

«Topraktan
ateşten
ve demirden
doğanların
en mükemmeli doğacaktır bizden»

«Mücadelemiz
Emperyalizm ve Faşizm
ve her türlü gericilik
Ülkemizden yok edilinceye kadar
sürecektir.»

Zafer İşçi Sınıfınındır.

çalışma ekipleri, parti yapısının temel taşlarıdır.

İzmir İl Örgütünün Tütün Üreticileri İçin Yayınladığı Bildiri

Çark Başak'ın geçen sayılarında yayınladığımız Sarıgöl İlçe Örgütünün tütün üreticilerine ve Ege Örgütlerimizin tütün işçilerine dağıttığı bildirilerden sonra İzmir İl Örgütünün tüm ilçe ve köylerinde dağıttığı bildiriyi yayınlıyoruz.

Bu bildiriler, örgütün somut sorunlara yaklaşımının ve bu sorunlardan kalkarak adım adım propaganda yapmasının bir ifadesi olması bakımından önemlidir.

TÜTÜN ÜRETİCİSİ ARKADAŞ,

TÜTÜN PİYASASI HALA AÇILMADI. Bir takım çevrelerce Tekelin elinde büyük stoklar bulunduğu, yeterli depo olmadığı için fazla tütün almayacağı söyleniyor. Tekelin tütün tüccarlarının isteğine uyarak düşük fiyat üzerinden alım yapacağı ve üreticilere prim ödeyeceği haberleri yayılıyor. Bu işlemin sonunda devlet kasasından tüccara yeni milyonlar aktarmak istiyorlar.

PİYASANIN AÇILMASI BİLEREK GECİKTİRİLİYOR. Üreticiler kararsızlığa ve çaresizliğe itilmek isteniyor. Kapitalist pazar içinde fiyatları tek taraflı tayin eden tüccarlar karşısında üreticiyi iyice güç duruma düşürerek tütününü ucuza satmaya zorluyorlar.

Köylülerin satın aldıkları herşeyin fiyatı hızla artıyor. Tarım araçları, zirai ilaçlar, gübre ateş pahasına.

Buğday ucuz ekmek pahalı, pamuk ucuz, bez pahalı, TÜTÜN UCUZ, SİGARA PAHALI.

DEVLET ÜRETİCİYİ DESTEKLEMELİDİR. Tütünün bugünkü fiyatı çoluk çocuk, kadın ihtiyar enaz 14 ay çalışarak verilen emeğin karşılığı değildir. Tütün fiyatlarındaki birkaç liralık artış hayat pahalılığına çare olamaz. YOKSULLUK ARTIYOR. Üretici köylülerin hayatı her yıl daha kötüleşiyor.

Devlet üreticiyi desteklemiyor. **Köylülere dekar başına 300 lira kredi verilirken tüccara milyonlarca lira ödeniyor.** ÜRETİCİ KREDİLERİ ARTIRILMALIDIR. Tekelin destekleme alımları hem düşük fiyatla hem de yetersiz kalıyor. Baş fiyat tayini yeterli değildir. Baş fiyatla birlikte, TABAN FİYAT TESBİT EDİLMELİDİR.

Tütün tarım kooperatifleri kurularak devletçe desteklenmelidir.

Randıman tesbitleri ve fiyatlar tekel ve tüccarın keyfine bırakılmamalıdır. Randıman tesbiti ziraat mühendisi, tekel eksperi ve üretici temsilcisi tarafından birlikte yapılmalıdır.

KARDEŞLER, tütün sorununun gerçek çözümü, sömürünün tamamen ortadan kalkması bu gerici kapitalist düzende mümkün değildir. Kapitalist tüccarlar ve onların temsilcisi hükümetler iki milyon üreticinin çıkarını gözetmezler.

Onlar fabrikalarda işçileri, tarlalarda köylüleri baskı ve sömürü altında tutmak için örgütlenmelerini önlerler. İşçilerin sendikalarda, köylülerin üretici kooperatiflerinde örgütlenerek hep birlikte her türlü sömürüye karşı mücadele vermesini durdurmak isterler.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ, küçük üreticilerin ve yoksul köylülerin baskı ve sömürüden kurtulmak için verdikleri mücadelenin destekçisidir.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ, üretici köylülerin örgütlenmesini, tütün üretici kooperatiflerinin kurulmasını savunur ve destekler.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ, İşçileri, köylüleri ve bütün emekçileri her türlü baskı ve sömürüden kurtaracak olan sosyalist Türkiye için verdiği mücadeleye omuz vermeye çağırır.

BANDIRMA VE EMİRDAĞ KONGRELERİ YAPILDI

31.Ocak.1977 günü kuruluşu yapılan Emirdağ ilçe kongresi yapıldı. Kısa bir süre önce kurulmuş olmasına rağmen 13.2.1977 tarihindeki kongre büyük bir ilgi gördü. Çalışma raporunda «Parti'ye ve partililiğe inanmış sosyalist kişiler olarak partimizin Emirdağ ilçesinde etkinliğini arttırmak en büyük emelimizdir.» denilmektedir. Kongreye üst kurul temsilcisi olarak Eskişehir İl Başkanı Vedat Baranoğlu katılmıştır. Baranoğlu Emirdağ'daki partinin geçmişini anlatarak özellikle işçi köylü ittifakına değinmiştir.

İSTANBUL İL YÖNETİM KURULU ÜYESİ BÜNYAMİN TEMEL TUTUKLANDI

Bünyamin Temel arkadaşımız, Edirne İl ve Merkez ilçe kongrelerinin hazırlanmasında yardımcı olarak Genel Merkez görevlisi olarak gittiği Edirne'de tutuklandı.

İl Yönetim Kurulu üyesi arkadaşlarla görüşmek ve kongre hazırlıklarını yapmak için Edirne'nin Avarız köyüne giden arkadaşımız, köy muhtarının ihbarı ile Cumhuriyet Savcılığınca tutuklanma istemi ile sevk edildiği Edirne Sulh Ceza Mahkemesince tutuklandı. Tutuklanma müzekkeresine göre «Halkı isyana teşvik, bölücülük, sosyal sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmek.» suçu isnat edilmekte ve «suçun mahiyeti ve mevcut deliller» tutuklama kararına sebep gösterilmektedir.

Bünyamin Temel arkadaşımız 10 Şubat 1977 günü, Avarız köyüne giderek Edirne İl Yönetim Kurulu üyesi Nazmi Aksungur arkadaşı arıyor. Köy muhtarı da sadece buna dayanarak ihbar ediyor. Arkadaşımızın yanında sadece Parti Yayınları ve Parti görev belgesi var. Bunlardan Parti yayınları delil olarak gösteriliyor.

Bünyamin Temel arkadaşımız 13 Şubat 1977 günü tutukluluğa itiraz dilekçesinde şöyle diyor «Aleyhime isnat edilen suçu kesinlikle reddederim. Böyle bir suç olmadığı gibi hakkımda tevkif kararı verilmesine sebep gösterilen suçun mahiyeti de mevcut değildir. Sadece propaganda yapabileceğim varsayımından hareketle bu karar verilmiştir. Bu anlayış hukuka aykırıdır. Tevkif kararı verilmesine sebep gösterilen mevcut deliller diye gösterilen mevcut deliller konusunda da aynı anlayışla hareket edilmiştir. Türkiye İşçi Partisi üyesi olduğum ve mevcut deliller diye gösterilen yayınların Parti yayınları olduğu konusu gözardı edilmiştir. Edirne'ye, Edirne İl Örgütünün ve Merkez İlçe Örgütünün kongre hazırlık çalışmalarını yapmak için geldim. Bu konu ile ilgili Valiliğe ve Kaymakamlığa verilecek dilekçe örnekleri (Yurt ve Dünya Dergisi'nin içinde bulunuyordu) halen bende bulunmaktadır.

«SONUÇ VE İSTEM: Sayın Mahkemenizden bu davadan berastımı ve hakkımdaki tevkif kararının kaldırılmasını arz ve talep ederim. Saygılarımla»

Ayrıca Edirne'ye giden bir partili avukat arkadaşımız da gerekli müdahalede bulunarak, tahliye isteminde bulundu. Ancak, Edirne Asliye Ceza Mahkemesi tahliye talebini reddetti.

her işyerinde bir çalışma ekibi, her köyde bir çalışma ekibi

5 ŞUBAT ANKARA MİTİNGİ ÜZERİNE

5 Şubat 1977 Cumartesi günü Ankara'da düzenlenen «Ekonomik ve Demokratik Haklar» yürüyüş ve mitingine katılan onbinler, Türkiye'de artan faşist baskıları ve MC iktidarını protesto etti. Üç demokratik kitle örgütünün, kitle tabanları ile etkin olarak katıldıkları yürüyüş ve miting, toplumun hemen her katmanından çalışan yığınların anti-emperyalist, anti-faşist özlem ve taleplerini, mücadele azmini ve direncini dile getirdi.

Yürüyüş ve miting boyunca, işçi, öğretmen, memur, mühendis, öğrenci ilerici yurtseverler bir yürekten haykırdı: KAHROLSUN FAŞİZM, BAĞIMSIZ TÜRKİYE, HÜKÜMET İSTİFA, MC'YE HAYIR...... Alanlara sığmayan kitlelerin kararlı sesi, uygulanan bütün baskı ve engellemelere rağmen, gelişmekte ve yükselmekte olan Demokrasi ve Bağımsızlık mücadelesinin bir göstergesi oldu.

Onbinlerce ilerici yurtsever, MC iktidarını ve faşizmi lânetlerken, işçi sınıfı biliminin ve hareketinin düşmanı Maocu provokatörlerin saldırısına uğradı. Burjuvazinin bu gayretkeş ortakları bir kez daha püskürtüldü, kitleler önünde bir kez daha mahkûm edildi... Partililer, üyesi ve yöneticisi oldukları kitle örgütlerinin kendilerine verdikleri görevler çerçevesi içinde mitingin disiplin içinde sürmesi için ellerinden geleni yaptılar.

Sosyalistler bilirler ki, demokrasi mücadelesi, özünde sınıf mücadelesinin bir parçasıdır. Doğru ve tutarlı bir rotada demokrasi mücadelesi vermek, sınıf mücadelesinin doğru kavranmasına, onun ulusal ve uluslar arası ilkelerinin gereklerinin yerine getirilmesine bağlıdır. Bütün sapma akımların birleştikleri ortak nokta, «bölücülük» temelidir. Çünkü bütün sapık akımlar, sosyalist mücadelenin sınıfsal evrensel özünü boşaltıp, hareketi kendi tekellerine almaya çalışırlar.

Uluslararası planda bir sapma olan Maoizm, günümüzde etki alanının giderek daraldığı, kitlelerden sürekli olarak soyutlandığı bir dönem yaşıyor. Gerileme, bu sapık çizgiyi daha da sığınlaştırıyor, saldırganlaştırıyor. Başında «sadece» Sovyet aleyhtarı bir akım olarak nitelenen böyle yorumlanan Maoizm, devrim aleyhtarlığını, sosyalizm aleyhtarlığını da yapısı gereği beraberinde getiriyor. Uluslararası ilişkilerde maoizmin aldığı tavır ve ulusal düzeyde izlenen gelişmeler bu tesbitin doğruluğunu kesinlikle kanıtlıyor. Türkiye'de partisiz sol içinde rastlanan bir yanlış yöntem, parçayı bütünden soyutlayarak değerlendirme yöntemi günümüze dek sürdü, sürüyor. Maocu sapmanın tek tek ülkelerdeki yansımalarını, bu sapık ideolojinin bütününde aramak gerekiyor. Maocuların ülke içindeki provokatif yönelişleri uluslararası işçi sınıfı hareketine karşı aldıkları yıkıcı tavırdan, dünya ölçeğinde dünya devrimci sürecine yönelik bozguncu tavırdan bağımsız olarak değerlendirilemez. Çünkü, ulusal ve uluslararası düzeydeki provokasyonlarının kaynağı, onun anti - sosyalist özünde yatar.

Bu bozguncu akımın ülkemizdeki temsilcileri, bugüne kadar şaşmaz bir rota üzerinde yürüdüler. Her eylemde, her olayda, her konuda sosyalist harekete zarar veren, ona ters düşen bir politika izlediler. Gelişen kitle hareketlerini, güçlenen kitle örgütlerini provoke etmekte burjuvazinin can simidi oldular.

5 Şubat mitinginde faşizmi lanetleyen kitleleri kurşun yağmuruna tutan bu sapıkların «Ne Amerika Ne Rusya» diyen cılız çığlıkları, onbinlerin MC istifa, Kahrolsun Faşizm, Bağımsız Türkiye sloganları arasında boğuldu. Burjuvazinin Demokrasi ve sosyalizm düşmanı Maocu ortakları, yokolmanın hırçınlığı ve telaşı içinde kitlelere saldırdılar. Bütün çabalarına rağmen, hareket geniş tabanlı bir anti - faşist kitle eylemi olarak varoldu.

Burjuvazinin bu zavallı kuklasına karşı mücadele, burjuvaziye karşı mücadeleden ayrılmaz. Maoizme karşı mücadelede kararlı, tutarlı ve ilkeli olmayan sözde ve biçimde mücadele içinde görünenler, onlara, burjuvaziye ve Maoizme güç katıyor.

Siyasi mücadeleyi, ekonomik - demokratik mücadele örgütleri ile idare etmek çabasında olanlar, partinin yerine partisizliği ilke edinenler, işçi sınıfı hareketini sosyal demokrat örgütlere peşkeş çekenler onlara güç katıyor. Kitlesel eylemlerde disiplin ve başarının sağlanması için, Maoizme ve goşizme en keskin laflarla karşı çıkmak yetmiyor.

Çünkü Maoculuğun sonunu ancak ve ancak bilime dayalı örgütlü politik hareket getirecektir. Burjuvaziye ve onun her boydan ve soydan yandaşlarına karşı mücadelede gücümüzü ve inancımızı, bilimsel sosyalizme dayalı siyasi örgütümüzden alıyoruz...

DURUM MUHAKEMESİ

(Baştarafı 1. Sayfada)

ülkenin bunalımdan kurtarılmasına yardımcı olmama durumuna düşmemek için erken seçime de razı gelebilir. Yalnız geçici seçim hükümetinin kurulması şartıyla. MSP'nin tutumu açık değil, ikircikli. Tasarladığı yatırımlar için gerekli milyarları ve ithalatın denildiğine göre % 70'inin kontrolü yetkisini Demirel'den kopardıktan sonra Ekimde seçimlere gitmeyi uygun görüyor. Ama Demirel'in başbakan, AP'nin büyük kanat olduğu bir koalisyon hükümetiyle seçimlere gitmenin AP'yi kazandıracağının, MSP'yi kayba uğratacağının da farkında. Galiba MSP açısından en yararlı çözüm, Ekim'e yakın, kendisinin içinde yer alacağı, AP'nin ise yer almayacağı bir hükümetle normal zamanda seçimlere gitmek. MSP'nin bu hesaplarının gerçekleştirilmesinde zorluk çıkaran iki nokta var: Biri, MSP'nin Parlamento grubundaki muhalif kanat, bunların MSP'den ayrılıp MHP'ye veya yeni Nizam Partisi'ne —Yada bir başka tarafa— gitmeleri olasılığıdır; ötekisi de, Ekim'e kadar beklemeye durumun elverişli olamıyabileceğidir.

Bütçenin TBMM'sinden çıkışından sonra hemen veya daha geç bir tarihte bir seçim hükümeti kurulması operasyonunda Demirel harcanabilir. Böylece AP kurtarılmış olur ve koalisyona sokulur. Büyük burjuvazi ve emperyalist güçler artık yıprandığı, işe yaramadığı hatta bir engel haline geldiği kanısına vardıkları politikacılarını kolayca harcarlar. Demirel'in tasfiyesi, AP'nin içine gireceği çok partili bir geçici hükümet kuruluşunu kolaylaştırır. AP başkanı olarak Demirel'in yerini kim alır sorusu gerçek bir sorun değildir. Süleyman Demirel'i yoktan var edip bir hamlede AP'nin başına getiren güçler aynı «mucizeyi» bir daha gösterebilir. Bu güçler yeteneklerini ABD'de Carter'i başkanlığa, Fransa'da Edmond Barre'ı başbakanlığa getirmede de göstermişlerdir. Bu ikisinin bugünkü konumlarına gelişleri de «sürpriz» olmuştur.

İster Haziran'da, ister Ekim'de olsun, seçimlere MC düşürülerek, bir seçim hükümeti kurularak gidilmelidir. AP ile MHP kesinlikle bu hükümetin dışında bırakılmalıdır. Defalarca belirttiğimiz üzere Milliyetçi Cephe'nin anti - demokratik, faşizan, baskıcı politikasının silahlı saldırıların ve cinayetlerin baş sorumlusu Demirel ve partisidir. Demirel MHP'yi bu politikanın ve uygulamalarının vurucu gücü olarak kullanagelmiştir. CHP - AP koalisyonu veya AP'yi de içeren çok partili koalisyon bir çözüm değildir. Demokratik kitle mücadelesi konusunda «oyuna gelmemek» te pek duyarlı ve ısrarlı görünen CHP, asıl, büyük burjuvazinin ve onun dış dayanaklarının tezgahlamak çabasında oldukları bu oyuna gelmemekte dikkatli olmalıdır. Demokratik, ilerici güçlerin mücadelesi bu tür bir koalisyonu tezgahlama oyununu bozmak hedefine yönelik olmalıdır. Türkiye İşçi Partisi bu anlayışla hareket etmektedir.

partili, çark başak'ın en iyi muhabiri, en iyi dağıtımcısı ve en iyi okuyucusudur.

Burjuvazinin Korkusu Kitlelerin Gücündendir

Geçtiğimiz günlerde emekçi kesimin önemli bir bölümünü oluşturan öğretmen, memur ve teknik elemanların örgütleri olan TÖB-DER, TÜM-DER ve TÜTED, MC'nin Ankara valisi tarafından kapatıldı. Merkezlerini kapattığı için, MC'nin Ankara valisi bu örgütlerin Türkiye'deki tüm şubelerini de kapatmış oldu. Türkiye'nin değişik bölgelerinde MC yetkililerinin tek tek yapmak istediklerini bir çırpıda ve en kolay yoldan yapmış oldu.

Bu MC'nin emekçi kesimlere karşı uyguladığı ilk anti - demokratik eylem değil. Sonuncusu da olmayacak. Bu tür eylemler burjuva iktidarlarının her zaman baş vurmak zorunda kalacakları eylem türleri olacak. Örgütleri kapatmak. Yöneticilerini göz altına almak. Böylelikle kitlelerin ekonomik, demokratik ve toplumsal mücadelelerini geriletmek...

Burjuvazi ne yaparsa yapsın kitlelerin gelişen mücadelesini durduramayacak. Sol görünümlü, kitlelerin mücadelelerini çarpıtmayı hedefleyen kesimlerin yardımlarına rağmen bunu başaramayacak. Kitlelerin örgütlü mücadelesine inanan sosyalistler bunu biliyorlar. Bu bilinçle kitleleri ekonomik, demokratik ve siyasal düzeyde örgütlemeyi hedefliyorlar. Bunun için gecelerini gündüzlerine katıyorlar.

Kitlelerin hem geniş, hem de nitelikli bir örgütlenme düzeyine ulaşması kolay değil. Bunun için doğru tesbitlerin yapılması, doğru mücadele anlayışlarının benimsenmesi ve tutarlı eylemlerin gerçekleştirilmesi gerekiyor. Yaşanan deneylerin gerçekçi bir değerlendirmesinin yapılması gerekiyor. Onun için TÖB-DER, TÜM-DER ve TÜTED'in kapatılması olayı ve buna neden olan olaylar üzerinde durmak gerekiyor.

MC, bu kez daha değişik bir yöntem kullandı. Örgütleri kapatmak için somut olarak örgütlerin eylemlerini kullanmadı. Kullanamadı. Ama örgütlerin denetimleri dışında, kendileri geniş kitle eylemleri düzenleyemeyen, ama düzenlenen her kitle eylemine damgasını vurmaya çalışan sol görünümlü grupların davranışlarını kullandı. Böylelikle, onbinlerce kişinin güçbirliğine leke sürmek, gölge düşürmek, solun bölünmüşlüğü masalını bir kez daha işlemek için önemli bir fırsat ele geçirdi. Türkiye'nin birçok köşesinde ve Ankara'da somut sorunlar, çerçevesinde kitlelerin biraraya gelebildiği gerçeğini örtmek istedi.

TÖB-DER, TÜM-DER ve TÜTED'in, yurt çapındaki geniş kitle eylemlerinden hemen sonra ve sözde solcuların kullanılarak, MC tarafından kapatılması son derece anlamlıdır. Çünkü MC bu düzeydeki geniş kitle eylemlerinden korkmaktadır. Bu düzeyde eylem örgütleyebilen kuruluşlardan korkmaktadır. Emekçi kitlelerin güçlü ve kalıcı bir birliktelik oluşturmasından korkmaktadır. Bu anlamda atılan doğru adımları gölgelemek, küçük düşürmek istemekte, emekçi kesimlere doğru örnek olabilecek nitelikteki kitle eylemlerinden korkmaktadır. Burjuvazinin korkusunun asıl nedeni kitlelerin güçlü ve kalıcı birlikteliğidir.

Burada, önemli bir noktanın altını çizmek gerekiyor. Bilindiği gibi Türkiye'deki toplumsal mücadelede, kitle örgütlerinden şimdiye dek çok söz edildi. Kitle örgütlerinin yapısı ve işlevleri konusunda, gerek kitle örgütleri, gerekse siyasal mücadeleyi örgütlemeyi hedefleyenler tarafından çeşitli teoriler ileri sürüldü. Özellikle 1960 - 70 döneminde, 1971 öncesinde kitle örgütlerini siyasal parti düzeyinde gören, siyasal partilere almaşık olarak gören teoriler ileri sürüldü. Hatta dönem dönem bu görüşler belli bir süre için geniş onay gördü. Ama belli bir süre sonra görüldü ki bu anlayışla kitle örgütlerinde mücadele etmek kalıcı bir mücadelenin yolu değildir. Giderek kitleleri daha geniş bir oranda kapsamanın, güçlü ve kalıcı birliktelikların kurulmasının yolu başkadır. Herşeyden önce kitle örgütlerini, birkaç kişinin örgütü halindeki tabela örgütleri olma niteliğinden çıkarmak gerekir. Kitle örgütlerini gerçekten bir kitlenin örgütü haline getirmek gerekir. Bunun hemen yanında kitleleri geniş bir biçimde örgütleyebilmek için kitlelerin somut sorunlarından hareket etmek gerekir. Memur ise memurların ekonomik ve siyasal örgütlenme hakkından, öğrenci ise öğrencilerin akademik ve demokratik haklarından hareket etmek gerekir. Bununla yetinmeyip bu sorunların yurt ve dünya politikası ile olan ilişkisini kurmak, kitlelere bu yolla politik bilinç götürmek gerekir. Geniş kitle eylemlerinin, hem de emekçi halkın her kesimini içeren geniş kitle eylemlerinin örgütlenmesinin geçerli ve yeterli yolunun yine somut sorunlardan hareket etmek olduğu açıktır; İşte, kitle örgütlerinin çalışma tarzı konusundaki, bilime ve emekçi sınıfların mücadele tarihindeki deneylere dayalı bu gelişmeler burjuvazi için gerçek tehlike idi. Bu görüşlerin yavaş yavaş benimsenmesi ve giderek kitle örgütlerinde egemen çalışma anlayışı haline gelmesi burjuvazi için korku kaynağı idi. Toplumun çeşitli kesimlerinin kitle örgütlerinde geniş bir biçimde örgütlenmesi ve bunun yanında bu örgütlerin bilimsel bir mücadele anlayışına sahip olması ve bu anlayışla çeşitli kitle eylemleri örgütlemesi burjuvaziyi tedirgin etti. TÖB-DER, TÜM-DER ve TÜTED emekçi öğretmenlerin, memurların ve teknik elemanların yüzbinleri temsil eden örgütleri haline geldi. Aralarında küçük hesaplara dayalı tartışmalar yapmayıp somut sorunlar etrafında birlikte çalışmaya başladılar. Bir bardak suda fırtına koparanların siyasetlerini mahkum eden, kitleleri biraraya getirmenin yollarını arayan bir politika izlediler. Aman provokasyon olur korkusu ile geri adım atmadan kitle eylemleri örgütlediler. Diğer taraftan küçük hesapların peşinden giderek geniş kitle eylemlerine damgalarını vurmaya yönelik girişimlerde bulunmadılar. Son derece somut sorunları ileri sürdüler. Grevli ve toplu sözleşmeli sendika hakkı, siyasal partilere girme hakkı istediler. Bu hakları alacaklarını söyleyip, bu haklarının karşısında duran MC'nin düşürülmesini istediler. Böylelikle de yurdun birçok bölgesinde ve başkent Ankara'da onbinlerce kişiyi, yüzbinlere varan emekçiyi bir araya getirdiler. Emekçi kitlelerin somut acil isteklerı etrafında güçlü bir birlik oluşturabileceklerini, oluşturduklarını gösterdiler. Burjuvaziyi ürküten bu idi. Ülkü-Bir, ÜLKÜM-DER, Ülkü-TEK, Hür-TEK, TEK-BİR gibi provokasyon örgütlerine, sol görünümlü ama somutta bölücü nitelikteki Mem-DER, Yurtsever öğretmenler gibi bozguncu örgütlenmelere rağmen kitleleri bölemeyen, onların ilerici ve kalıcı birlikteliği yolunda atılan adımları durduramayan burjuvazi için artık son çare, örgütleri kapatmak idi. Hem de yasa dışı bir tutumla. Ve bu örgütlerin yeniden açılacağını yada yeniden oluşturulacağını bile bile.

Burjuvaziyi bu çaresizliğe iten nedenleri bilmek ilerici demokrat ve sosyalistlerin birinci görevi. Bu tesbitle birlikte, şimdiye dek bu yolda yapılmış yanlışları görmek, onları gidermek ve mücadeleyi geliştirmek ise en önemli görev. MC'ye, burjuvaziye, işçi sınıfı bilimine ters düşenlere karşı yapılacak en önemli görev.

SÜRESİZ KAPATMA KARARI KEYFİ BİR KARARDIR

Genel Başkan Behice Boran 8.2.1977'de TÖB-DER, TÜM-DER ve TÜTED'in süresiz kapatılması üzerine aşağıdaki demeci vermiştir :

5 Şubat Cumartesi günü yapılan miting ve yürüyüş bahane edilerek demokratik kitle örgütleri TÖB-DER, TÜM-DER ve TÜTED'in Ankara valiliğince süresiz kapatılması, MC iktidarının sürdürdüğü baskıcı, faşizan politikanın yeni bir uygulamasıdır. Ankara Valisinin bu dernekleri kapatma kararı her ne açıdan bakılsa, Anayasa ve kanunlara aykırıdır. Miting ve yürüyüş «Ekonomik ve Demokratik Haklar» için yapılmıştır. Bunda, kapatılan üç derneğin amaçları dışına çıkmaları durumu yoktur. Düzenli bir biçimde yapılan miting ve yürüyüşe dıştan yapılan silahlı saldırıları önliyemediği için olaylardan Ankara Valiliğinin kendisi, hükûmet makamları ve güvenlik kuvvetleri sorumludur. Olaylardan dolayı davacı durumunda olan TÖB - DER, TÜM - DER ve TÜTED davalı duruma getirilmek istenmektedir. Bu arada, miting ve yürüyüşü izleyen gazetecilerin fotoğraf makinalarının polis görevlilerince kırılmış olması dikkat çekicidir. Fotoğraflar çekilseydi silahlı saldırganların kimliğinin saptanması mümkün olurdu. Anlaşılan bu saptamanın yapılması istenmemiştir.

Ankara valisinin kapatma kararını açıkladığı basın toplantısında ileri sürdüğü sözde gerekçeler kendi öznel iddialarından başka birşey değildir. Bu isnatlar adli makamlarca soruşturulup yargı organlarınca karara bağlanmadıkça adı geçen dernekleri süresiz kapatma kararına mesnet olamaz. Hadisede Anayasa'nın 29. maddesi kapsamına giren bir husus da yoktur. Ankara valisi sorumsuz isnatlarını isbatlamakla yükümlüdür. Süresiz kapatma kararı delilsiz mesnetsiz verilmiş keyfi bir karardır.

Sosyalist Hareket ve İdeolojik Mücadele

Bilimsel sosyalizm, yalnızca belirli toplumsal ya da politik olguları açıklamak üzere başvurulan bir teorik çerçeve olarak düşünülmemelidir. Sosyalist teorinin, yaşamın şu ya da bu alanında ortaya çıkan bazı olguları açıklamada yararlı olduğu, ancak başka alanlarda ya da başka olgular karşısında yetersiz kaldığı sık sık ileri sürülür. Günümüzde bu, sosyalist öğretiyi özünden soyutlamak isteyenler tarafından yapılmaktadır.

Sosyalist öğretinin, ya da bilimsel sosyalist teorinin özünden boşaltılması demek, teorinin yaşanan canlı hayatla bağlarını koparmak demektir. Günümüzde, sosyalizmin ideolojik ve politik düşmanlarının başlıca çabaları bu hedefe yöneliyor: Bunlar, sosyalist öğretinin saklanacak «kıymetli» bir ürün olduğunu kabul eder görünüyorlar. Ancak, günümüzün somut gerçekleriyle zenginleşen öğretiyi, yine günümüzün somut gerçeklerini açıklamak için kullananlara, zenginleşen öğretiden yaşamın her alanında bir çözümleyici ve değiştirici eylem kılavuzu olarak yararlananlara karşı olanca güçleriyle mücadele ediyorlar. Çünkü onlar, sosyalist öğretinin bu şekilde zenginleşerek hayatı değiştirmeye yönelik güçlü bir silah haline gelmesinin ve sosyalist örgütler tarafından bu biçimiyle kullanılmasının ne anlama geldiğini, mevcut gerici düzenler için ne denli büyük bir tehlike oluşturduğunu biliyorlar. Bu yüzden, kendini bir yandan politik olarak, politik araçlarla savunan burjuvazi, öte yandan ideolojik saldırıdan da geri kalmıyor. İdeolojik saldırılarını, her ikisi de aynı yere çıkan iki hedef üzerinde yoğunlaştırıyor: 1) İdeolojik birikimi, politik ve pratik özünden soyutlamak; aradaki bağları koparmak. 2) Somut pratik olguları ideolojik birikime katkıda bulunmaktan alıkoymak; günlük yaşamın olgularını, sanki bir alternatifmiş gibi ideolojik çerçevenin karşısına dikmek.

İşte burjuvazinin bu çabaları sonucunda, ideolojik mücadele, pratikten hareketle sosyalizmin teorik çerçevesini zenginleştirme mücadelesi, sosyalist mücadelenin ayrılmaz parçalarından biri olarak ortaya çıkıyor.

DEVRİMCİ TEORİ OLMADAN, DEVRİMCİ HAREKET OLAMAZ

«Devrimci teori olmadan devrimci hareket olamaz» deyişi üzerinde dikkatle durmak gerekmektedir. Sosyalist mücadele, elbette belirli kısa ve uzun dönemli hedeflere yönelik **siyasal** bir mücadeledir. Ve devrimci teori, gerek kısa, gerekse uzun dönemli hedeflere nasıl ve hangi yollarla ulaşılacağını, yenilgi ve duraklamalar karşısında hangi yollara başvurulacağını gösteren genel ideolojik bir rehberdir. İkisi birlikte bir bütün oluştururlar. Politik hareket ve ideolojik mücadele birbirini bütünler.

Bu bütünleşmeyi çok somut olarak gemi ile pusulanın bütünleşmesinden hareketle vurgulayabiliriz. Pusulası olmadan, geminin hedeflediği, istediği yere ulaşabilmesi söz konusu değildir. Buna karşılık, hareket kabiliyeti olmayan, bir limanda demirleyip kalan bir geminin bir pusulaya sahip olması da hiç bir anlam taşımaz.

Bu örnekten hareketle ulaşılabilecek bir sonuç da şudur: İdeolojik yetkinlik, ideolojik mücadele gücü ile politik yetkinlik ve politik güç öylesine **ayrılmaz bir bütün** oluştururlar ki, bu iki alandan birinde güçlü olup diğerinde özellikle güçsüz olmak gibi bir durum kesinlikle söz konusu olamaz. Bir başka deyişle, her biri ancak diğerinin varlığı ve gücü sayesinde var olabilir ve güçlenebilir.

Politik oportünizmle, sosyalizmi bir «okul çalışması»na indirgeyen sözde «ortodoks» çizgiler özünde bu gerçeği inkarda bütünleşirler. Politik oportünizm, kılavuz ideolojinin yokluğundan kaynaklanır. Böyle bir çizgi için kısa dönemli politik taktik ve tavırların, uzun dönemli hedeflerle olan bağını kurmak söz konusu değildir. Önemli olan, bütünüyle pragmatik bir açıdan kısa dönemli somut gelişmelerden «azami biçimde» yararlanmaya çalışmaktır. Böyleleri için gelişmelere yön vermek, öncülük etmek değil, olguların peşinden bilinçsizce sürüklenmek söz konusudur. Genel olarak oportünizm, özel olarak da 1971 öncesinde TİP hareketi içinde başgösteren Aybar sapması son çözümlemede böyle bir anlayıştan kaynaklanmıştır.

Görünüşte bu sapmaya çok zıt bir konumda bulunan, ancak temelde aynı özden kaynaklanan başka «çizgi»ler de söz konusudur. Politik mücadele gücü olmayan, örgüt olarak hiç bir politik etkinliğe sahip olmayan kimi «çizgi»ler de «ideolojik açıdan çok güçlü» olmakta teselli bulabilirler. Ancak, böyleleri için ideolojinin, hareketsiz bir geminin pusulasından farkı yoktur. Sonuçta, ideolojik olarak güçlü olmak, güçlenmek de kesinlikle söz konusu değildir. Çünkü ortada, pratik deneylerle zenginleşen bir ideoloji yoktur. Pratik deneylerle, politik mücadelelerle zenginleşmeyen ideoloji ise bir anlam taşımaz; yalnızca kısır, donmuş bir kalıptan ibaret kalır.

TEORİ, MUTLAKA PRATİĞİN ÖTESİNDE GİDER

Yukarıda sözünü ettiğimiz **bütünlük** gerçekten özellikle vurgulanması gereken önemli bir noktadır. Bu noktanın yeterince açık olarak ortaya konulabilmesi için ideolojik mücadele ile politik mücadelenin **bütünleştiği zeminden** ve yine devrimci pratiğin ortaya çıkardığı bir ilke olan «teori, pratiğin ötesinde gider» ilkesinden hareket etmek gerekir.

«Teorinin, pratiğin ötesinde gitmesi» ilkesini doğru bir biçimde kavramak zorunludur. Bu, asla, genel olarak, belirli bir örgütte teorik - ideolojik çalışmaların diğer çalışmalardan daha büyük ağırlık tanımak gibi dar bir anlama gelmez. Söz konusu ilkenin ortaya koyduğu gerçek şudur :

İdeolojik mücadele ve yetkinlik ile politik mücadele ve politik gücün bütünleştiği zemin, **sosyalist hareketin bağımsız siyasal örgütüdür**. İdeoloji ve politika, ancak bu zemin aracılığıyla bütünleşebilir ve bütünleşebildiği ölçüde de güçlenebilir.

Çünkü ancak güçlü bir örgüt, güçlü bir politik çalışmayı yürütebilir. Güçlü bir politik çalışma yürütebilmek için, bu çalışmayı yürütecek tek güç olan örgütün, ideolojik olarak da güçlü olması, gücünü artırması gerekir.

Daha açacak olursak: Örgüt içinde, örgüt üyeleri arasında ideolojik düzeyin yükseltilmesi, bir bütün olarak o örgütü ideolojik açıdan güçlü kılar. Ve bu güçlü ideolojik düzey sonucundadır ki, örgüt ilkeli ve etkin bir politik mücadele verebilir. Ancak ilkeli ve etkin bir politik mücadele sürdüren örgütler, bu politik mücadelelerle, yani hayatın içinden kazandıkları deneyler aracılığıyla ideolojik düzeylerini yükseltebilirler. Dolayısıyla politik ve ideolojik mücadele, **örgüt aracılığıyla** birbirlerini bütünleyen ve **besleyen** ögelerdir.

Teorinin, pratiğin ötesinde gitmesi ise, ideolojik yetkinliğin, mutlaka ve mutlaka mevcut pratiğin ve sonuçlarının ötesinde olması anlamına gelir. Bir başka deyişle, ideolojik yetkinlik öyle bir düzeyde olmalıdır ki, bugünün mevcut olgularının yani pratiğinin yanısıra, yarının muhtemel gelişmelerine ve bu gelişmeler karşısında alınacak tavırlara da ışık tutabilsin. İdeolojik yetkinlik öyle bir düzeyde olmalıdır ki, sosyalist örgüt yarın «fenersiz yakalanmasın» ya da «günübirlik yaşamasın».

Teorinin, pratiğin ötesinde gitmesi zorunluluğunu şu örnekle de açıklayabiliriz: Yola çıkan her sürücü, lastik patladığı zaman, lastiğin nasıl değiştirileceğine ilişkin bir bilgiye sahip olmalıdır. Olmazsa, lastik patladığı zaman yolda kalır. Hiç bir yere gidemez. Lastiğin patlaması olgusu ortaya çıkmadan, bilgi sahibi olmak, lastiğin nasıl değiştirileceğine ilişkin teorinin mevcut pratiğin ötesinde gitmesi zorunluluğu konusunda basit bir örnek olarak ele alınabilir.

Yukarıda sürekli olarak sözünü ettiğimiz bütünlük çerçevesinde ve aynı biçimde sosyalist örgütün, dışarıya, burjuvaziye karşı yürüttüğü ideolojik mücadele ile, örgütün içindeki ideolojik çalışma da aralarında bir bütün oluştururlar. Aynı kopmaz bağlar içerisindedirler. Ancak kendi içindeki ideolojik düzeyi yükselten bir örgüt, burjuvaziye karşı güçlü bir ideolojik yapıya ve mücadele gücüne ulaşabilir. Ve ancak böyle bir örgüt, tutarlı ve etkin bir politik mücadele verebildiği için, örgütün politik gücü ile ideolojik düzeyi arasında kopmaz ve doğrudan bağlar açıkça ortaya çıkar.

ÜÇÜNCÜ BİR İDEOLOJİ YOKTUR

Hiç bir zaman unutulmaması gereken önemli noktalardan biri de işçi sınıfı ideolojisi ile burjuva ideolojisi arasında bir «üçüncü» ideolojinin olmadığı, olamayacağıdır.

Bu noktaya çok dikkat etmek gerekir. Zaman zaman, burjuvazi ile özel bağları olmayan, hatta solcu sayılan, bilinen kuruluş ya da kişilerin, gerek Dünyada, gerekse Türkiye'de «bağımsız» görüşler ileri sürmeye, «dünyayı kendi açılarından yorumlamaya çalıştıklarını» görüyoruz.

Böylelerinin ileri sürdükleri görüşleri, önerileri, burjuvazinin ve işçi sınıfının dışında ve üzerinde ayrı ya da «üçüncü» bir ideoloji olarak ele almak kesinlikle yanlıştır. İşçi sınıfı ideolojisine karşı olan, onun belirli yönlerini «eleştiren», ya da işçi sınıfı ideolojisinin «şu açıdan geçerli ama bu açıdan geçersiz» olduğunu ileri süren her görüş, **son tahlilde de değil, doğrudan doğruya** burjuva ideolojisidir. **Bu görüşleri ileri sürenlerin gerçekten samimi «radikal»** olmaları, **burjuvazi ile bağları olmamaları durumunu, ileri sürdükleri görüşlerin burjuva niteliği ile karıştırmamak gerekir.**

Bu konuya, bir sonraki bölümde ayrıntıları ile eğilmeye çalışacağız.

POLİTİK ESNEKLİK - İDEOLOJİK TİTİZLİK

Daha önce, ideolojik mücadele ile politik mücadelenin bütünlüğü üzerinde durmaya çalıştık.

Ancak bu bütünlüğü bir an bile gözden kaçırmaksızın, üzerinde durulması gereken bir farklılık da söz konusudur. Bu farklılık, somut ideolojik ve politik mücadelelerdeki esnekliklere ilişkin olarak ortaya çıkar.

Gerek nihai hedef olan sosyalizmin kuruluşu açısından, gerekse daha kısa dönemli politik mücadeleler ve hedefler açısından, işçi sınıfı örgütünün toplumun diğer kesimlerini, işçi sınıfı dışında kalan sınıf ve tabakaları kendi mücadele ekseni çevresine toparlaması hem mümkün, hem de zorunludur.

Politik esneklik, sonuçta bu olanağın ve zorunluluğun bir ürünüdür. Gerek burjuvazinin saldırıları karşısında, gerekse burjuvaziye karşı en geniş yığınları seferber edebilme açısından, işçi sınıfının siyasal örgütü belirli bir politik esnekliğe sahip olmalıdır. Bu esnekliğe sahip olmayan örgütler, yalnız kalmaya, burjuvazinin karşısına mümkün olan en geniş güçle çıkamamaya mahkumdur.

Ancak, böyle bir zorunluluğun ürünü ve doğal sonucu olan politik esnekliği, hiç bir şekilde ve kesinlikle **ideolojik esneklik** biçiminde anlamamak gerekir. İşçi sınıfı partilerinin en büyük güçlerinden biri, ideolojik alanda hiç bir taviz vermeden, uzlaşmaya gitmeden, gerekli politik esnekliği gösterebilme, gerekli politik uzlaşmalara yönelebilme yeteneğine sahip olmalarıdır. İşçi sınıfı örgütleri böyle bir yeteneğe sahiptirler; ancak bu yeteneği pratikte uygulayabilmek ayrı bir sorundur.

İşçi sınıfı partileri için, politik esnekliği ideolojik esneklikle karıştırma, politik esneklik adına ideolojiden ödün verme büyük bir tehlikedir. Böyle durumlarda, politik oportünizm ya da «sapma»lar söz konusudur. Bu konumdaki örgütler, kısa dönemli kazanımlar uğruna nihai zaferi ve bu zafere götürecek kılavuzu reddetmiş duruma düşerler. Sosyal demokrat partilerin içinde bulundukları «tıkanıklık,» ya da işbaşına geldikleri ülkelerde, kapitalizmin bir tek taşına bile dokunamamaları, politik esnekliğin ideolojik uzlaşma ile bütünleşmesinin ve bu bütünleşme sonucunda, politik esnekliğin politik uzlaşma haline gelmesinin doğal sonucudur.

Bu açıdan, örgütün ideolojik sağlamlığı ya da arılığı, o örgüte yeterli manevra ve esneklik alanı bıraktığı kadar, bu esnekliklerin bir sapmaya dönüşmesini engelleyen bir sigorta olarak da görülmelidir.

POLİTİK ESNEKLİKLE İDEOLOJİK TİTİZLİK BİRBİRİNE KARIŞTIRILMAMALIDIR

Yukarıda söylediklerimizin ışığında, ideolojik açıdan gösterilen titizlik ve mücadeleciliği de politik sekterlik olarak değerlendirmemek gerekir.

Daha önce, işçi sınıfı ideolojisi ile burjuva ideolojisi arasında bir «üçüncü ideolojinin» olmadığına, her iki ideolojinin dışında bir «üçüncü» ideoloji olarak ileri sürülenlerin doğrudan doğruya burjuva ideolojisi olduğuna değinmiştik.

Sorun bu açıdan ele alındığında, küçük burjuvazinin çeşitli kesimleri tarafından ileri sürülen görüş ve değerlendirmelere karşı verilen ve verilmesi gereken uzlaşmaz **ideolojik mücadeleyi** de politik mücadele olarak görmemek gerekir. Bu ideolojik mücadeleyi, politik olarak işçi sınıfı hareketi etrafında toplanabilecek unsurlara karşı bir «sekterlik» gösterisi olarak da değerlendirmemek gerekir.

Sorunu daha açık olarak görebilmek için şu sözlere dikkat etmenin büyük yararı vardır:

«Ekonomik temelin değişmesiyle, koskoca bir üst yapı da şu ya da bu hızla dönüşür. Bu dönüşümleri ele alırken, üretimin ekonomik koşullarının maddi dönüşümü ile (ki bu doğal bilimlerdeki gibi kesin bir biçimde saptanabilir) insanların bu çatışmalardan haberdar olup mücadele verdikleri hukuki, siyasal, dinsel, estetik ve felsefi biçimleri, kısacası ideolojik biçimleri birbirinden ayırmak gerekir. Nasıl belli bir kişi üzerindeki görüşümüz, o kişinin kendini nasıl tanımladığına dayandırılamazsa, böyle bir dönüşüm dönemini de kendi bilinci ile değerlendiremeyiz. Tersine bu bilinç, maddi hayatın çelişkileri açısından, üretim ilişkileri ile toplumsal üretici güçler arasındaki çatışma açısından açıklanmalıdır» (K. Marks, **Ekonomi Politiğin Eleştirisine Katkı**'ya Önsöz'den)

Bu sözlerden çıkarılacak sonucun açık olması gerekir: İşçi sınıfı ideolojisi ile burjuvazi arasında yalpalayan örgütlerin gerçek niteliklerini çözümlemede de, temel kıstas o örgütlerin kendilerini nasıl tanımladıkları, ne olarak tanıttıkları değildir. Onları «kendi bilinçleri ile» değerlendiremeyiz. Kendi bilinçleri ile değil, «üretim ilişkileri ile toplumsal üretici güçler arasındaki çatışma açısından» belirlenip tanımlanmalıdır bu örgütler ya da kurumlar.

Yani kapitalist düzenin temel çelişkisi açısından. Örneğin Türkiye'de bir CHP'ni «kendi bilinci» açısından değerlendirmeye kalktığımız taktirde, bu partinin kapitalizm ve sosyalizm dışında bir «üçüncü yol» önerdiğinden şüphe etmememiz gerekirdi. Oysa bir üçüncü yol olmadığını biliyoruz. Ve CHP'ni temel çelişki açısından değerlendirdiğimizde, Parti yapısı, programı, «ideolojik» konumu ve ileride gerçekleştirecekleri açısından bu örgütü koyacağımız yer bir burjuva partisi oluşudur.

CHP'ne karşı bu açıdan, yani burjuva niteliğini ortaya çıkarmak üzere ideolojik açıdan verilen mücadele, sosyalistler için vazgeçilmez bir görev, bir zorunluluktur. Ancak bu görev ve zorunluluk, **politik açıdan**, hiç bir şekilde CHP'nin diğer burjuva partileri ile aynı kefeye konmasını gerektirmez. Dünyanın her yanında olduğu gibi, işçi sınıfı partileri, ideolojik açıdan en küçük bir ödün ya da uzlaşmaya gitmeden, yani sosyal demokrasinin burjuva özünü açığa çıkarmayı bir an unutmadan, sosyal demokrasiye karşı gerekli politik esnekliği gösterirler.

İdeolojik konum ile politik tutum arasındaki ayrılık noktalarını, Türkiye'de CHP örneğinden hareketle bu şekilde açıklayabiliriz.

GÜNÜMÜZÜN İDEOLOJİK MÜCADELE GÖREVLERİ

İdeolojik çalışma ve ideolojik mücadelenin, sosyalist örgütlenme ve sosyalist hareket açısından taşıdığı öneme değinmeye çalıştık.

Günümüzde, sosyalist hareketin bütün alanları, yönleri gibi, ideolojik mücadele de yeni boyutlar kazanmıştır, ortaya yeni gereksinimler çıkmıştır.

En başta gösterilmesi gereken nokta şudur: Burjuva ideolojisi tarihsel kökleri açısından işçi sınıfı ideolojisine kıyasla daha eskilere uzanmaktadır. Kitleleri şartlandırma açısından daha eski ve yaygın bir geleneğe sahiptir. Bunların yanısıra kapitalist ülkelerde burjuva ideolojisinin emrinde işçi sınıfı ideolojisine karşı mücadele araçları olarak çok geniş olanaklar, devlet mekanizması, basın - yayın araçları vb. bulunmaktadır.

Ancak bütün bu olanaklar burjuva ideolojisi karşısında işçi sınıfı ideolojisini güçsüz ya da şansız kılmaya yetmemektedir. Tam tersine burjuvazi ideolojik mücadele alanında boyuna gerilemektedir. Bugün dünya ölçeğinde sosyalist hareketin kitleler arasında gösterdiği büyük gelişme bu gerilemeyi kanıtlamaktadır.

Burjuva ideolojisi karşısında, işçi sınıfı ideolojisinin de yeni güç kaynakları vardır. İşçi sınıfı ideolojisi bilime, bilimdeki ve teknikteki en son gelişmelere dayanmaktadır. Bu gelişmelerden güç almaktadır. Öte yandan, işçi sınıfı hareketinin enternasyonal niteliği, hem politik dayanışma açısından, hem de enternasyonal deneylerin tek tek ülkelerdeki ideolojik kazanımların zenginleşmesi açısından büyük önem taşımaktadır. İşçi sınıfı hareketinin enternasyonal niteliği, başka ülkelerin deneyimlerini her alanda yararlanılacak kaynaklar olarak daha başka ülkelerin sosyalist hareketine devretmektedir. Sosyalist sistemin kazandığı başarılar ideolojik mücadele alanında geniş yansımaları olan katkılar niteliğindedir.

Günümüzün bir başka özelliği ise, dünya sosyalist sisteminin başarıları, kapitalist ülkelerde giderek derinleşen bunalımlar ve bu bunalımların getirdiği yıkım sonucunda, işçi sınıfı dışındaki emekçi sınıf ve tabakaların yalnızca bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine değil, sosyalizm mücadelesine de aktif birer güç olarak katılabilme olanaklarını doğurmasıdır. Bu, sosyalist hareketin gücü, en geniş bir kitle ile burjuvazinin karşısına dikilmesi açısından elbette ki olumlu bir gelişmedir.

Ancak bu gelişme ideolojik mücadelenin yükseltilmesi, ideolojik arılığın korunması görevini de beraberinde getirmektedir. Bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi ile birlikte, sosyalizm mücadelesine de aktif olarak katılan bu unsurlar, belirli burjuva ön yargılarını, burjuva dünya görüşünün tortularını da birlikte getirmektedirler. İdeolojik mücadelenin yükseltilmesi, ideolojik saflığın korunması görevi bu nedenle ön plana çıkmaktadır.

Bu görevin yerine getirilmesinde, gerek dünyada gerekse Türkiye'de işçi sınıfı hareketinin ideolojik alanda etkin bir çaba göstermesi, örgüt içinden başlayarak ideolojik düzeyin yükseltilmesine, ideolojik arılığın korunmasına büyük önem vermesi önemi günden güne artan bir zorunluluk haline gelmiştir.

DİSK'in 10. Kuruluş Yılını Kutluyoruz

1961 sonrası sosyalist hareketin attığı ileri adımların ve gelişmenin bir ürünü olarak ortaya çıkan DİSK 10. yılını doldurdu. Amerikan tipi uzlaşmacı ve «partiler üstü» sendikacılığın tipik bir örneği olan TÜRK - İŞ içinden dışlanan sendikalar 1967'de gerekli hazırlıklardan sonra DİSK'i oluşturdular. Paşabahçe grevi gibi olaylar içinde iyice açığa çıkan farklı ve ilerici çizgi DİSK'in kuruluşu ile sonuçlanmıştı.

Belirtmek gerekir ki, TÜRK - İŞ içindeki bu ayrışımda önde rol oynayan husus sosyalist hareketin TÜRK - İŞ içindeki yansıması idi. 1961 yılında kurulan ve 1962'den sonra sosyalistleşme sürecini yaşayan Türkiye İşçi Partisi çeşitli engellemelere, zorbalıklara, baskı ve terör uygulamalarına rağmen gelişiyor, yepyeni bir ses kitleleri kucaklıyordu. «Sınıf yoktur» diyen burjuvaziye karşı ısrarla verilen mücadele sınıfların varlığı ve sınıf mücadelesi gerçeğinin geniş kitlelerce kabul edilmesi ile sonuçlanıyor, bu bilinçlenme geniş işçi kitleleri içinde yayılıyordu. Sınıf mücadelesi gerçeğini burjuvazi gibi reddeden TÜRK - İŞ'in sendikacılık anlayışı darbeler yiyor, sosyalizm ve sosyalizm için mücadele gereği, bu gereğin anlaşılması en ücra köylere kadar giriyordu.

DİSK'in sınıf uzlaşmacılığını red eden ilerici çizgisi daha kuruluşta işte bu sosyalist gelişmenin ve etkilenmenin damgasını taşıdı.

DİSK'in kuruluşunda yer alan ve kuruluş ertesinde hemen DİSK'e katılan sendikalar uzun süre bağlı işyerlerini muhafaza etmek ve buralarda yetki almak mücadelesini sürdürdüler. Keskin biçimler alan ve çoğu kere güvenlik kuvvetlerinin sert tepkilerine hedef olan, şehitler verilen bir mücadele oldu bu. 1970'e kadar uzanan bu mücadele döneminde de harekete damgasını vuran sosyalist hareket ve sosyalist militan işçiler idi. Nerede Türkiye İşçi Partili işçi militanlar bulunuyorduysa, orada hareket daha disiplinli daha kararlı oluşturuluyor ve başarıya daha kolay ulaşıyordu. Hareketin başarısızlığa uğradığı işyerlerinde karşı sendikaların sökleşmelerinden yararlanamamak pahasına sendikasını terk etmeyen, DİSK'e bağlı sendika üyesi olarak kalan ve direnen işçiler yine Türkiye İşçi Partililer oluyordu.

DİSK'in kuruluşu ve yerleşmesi böylesine zorlu koşullarda, binbir fedakarlık ve inatçı bir mücadelecilikle oluşturuldu. DİSK'in işyerlerinden teker teker sökülüp atılması, bir gelişme gösterememesi ve bu yollarla tasfiyesi çetin mücadelelerle önlendi, DİSK'in temeli işte böyle atıldı.

Bu yolla yok edilemiyen DİSK'in toptan tasfiyesini amaçlayan ünlü 274 sayılı yasayı değiştiren yasanın TBMM'den apar topar geçirilmesiyle de sonuç alınamadı, burjuvazinin bu girişimi de geri püskürtüldü. Burjuvaziye bu girişimine karşı hakettiği cevabı işçi sınıfımız 15 - 16 Haziran'da verdi. İşçi sınıfının 15 - 16 Haziran'da ortaya koyduğu haklı ve güçlü direniş sadece bir tek siyasi hareketten destek alıyordu. Yalnız Türkiye İşçi Partisi bu haklı karşı koyuşu desteklediğini açıklıyor, Türkiye İşçi Partililer hareketin başarıya ulaşması ve disiplinli bir biçimde yürütülmesi için ellerinden gelen çabayı harcıyorlardı. Partinin bu kararlı davranışı, oyunda yeri olan CHP'yi de zorluyor ve o da, Millet Meclisi'nde olumlu oy kullandığı halde, sonradan, Türkiye İşçi Partisinin yanında Anayasa Mahkemesine başvurmak durumunda kalıyordu. Anayasa Mahkemesi Türkiye İşçi Partisinin itirazlarının tamamını yerinde gördü ve Meclislerden el çabukluğuyla geçirilen anti demokratik yasa maddeleri iptal edildi ve burjuvazinin bu saldırısı da böylece boşa çıkartıldı.

DİSK'in 10.cu kuruluş yılının kutlandığı bu günlerde geçmişi ve bu geçmiş içinde Türkiye İşçi Partililerin yılmaz mücadelesini hatırlamak, bugünleri değerlendirmek ve ilerici sendikal hareketin karşı karşıya bulunduğu sorunları aşmak bakımından önemli ve öğreticidir. Türkiye İşçi Partisi ve Partili sendika yöneticileri ve üyeleri bugün de burjuvazinin ilerici sendikal harekete yönelttiği yeni bir saldırının önlenmesi, bu yöndeki girişimlerin boşa çıkartılması uğraşı içindeler ve bu uğraş içinde bulunmayı sosyalist hareketin işçi sınıfının ekonomik mücadelesine karşı içinde bulunduğu soorumluluğun gereği olarak görüyorlar. Bu sorumluluğun bilinci içinde ilerici sendikal hareketin saptırılması ve burjuva reformist bir çizgiye çekilerek özünün boşaltılması girişimlerine karşı duruyorlar. Çeşitli yalan dolanla, iftiralarla, daha da ötesi ilerici sendikal hareket içine sürüldüğü an kimseye hayır getirmeyecek burjuvaca yöntemlerle önlenmek istenen bu mücadele, yine güç koşullarda yürütülüyor. Yürütülen mücadelenin özü, 1968 de ne idiyse, 1970 15 - 16 Haziranın da ne idiyse, bugün de aynıdır : DİSK'i DİSK olarak savunmak, ilerici sendikal hareketin yok edilmesini önlemek.

Ne var ki, burjuvazinin DİSK'i hedef alan saldırısı bu kere daha değişik bir düzeyde geliştiriliyor. Artık anlaşılmıştır ki, DİSK bugün kendini kabul ettirmiş ve işçi sınıfının ekonomik mücadelesinde bir merkez olarak yerini almıştır. Bu yüzden de DİSK'i örgüt olarak tasfiye etmek burjuvazi için artık kolay bir iş olmaktan çıkmış bulunuyor. Burjuvazinin ilerici sendikal harekete yönelttiği yeni saldırı bu gerçeği veri alarak yürütülmektedir. Burjuvazinin DİSK sorununa getirdiği, getirmek istediği çözüm DİSK'in örgüt olarak kalması ama DİSK'in DİSK olmaktan çıkarılmasıdır. Büyük burjuvazinin CHP ve DİSK üst yönetimi ile tezgahlamaya çalıştığı oyun böyle bir oyundur ve bu durum DİSK'i benimseyen ve savunan herkes tarafından artık iyice anlaşılmak durumundadır. Çünkü burjuvazinin bu düzeyde geliştirmek istediği tasfiye hareketi DİSK'in sosyalist görünümünü korumak ihtiyacını duyuyor ve bu çaba içinde bulunuyor. Keskin solcu sözler altında burjuvazinin isteklerinin yansıması sık sık görülen durumlar halini aldı.

DİSK'in 10. kuruluş yılını kutluyoruz. DİSK'in 10. kuruluş yılını DİSK'i korumak ve savunmak, onu ilerici çizgisinde tutmak ve daha da geliştirmek mücadelesinin sorumluluğuyla kutluyoruz. İşçi sınıfımız ve sosyalistler 1960'ların sonunda ve 1970 Haziranında burjuvazinin saldırılarını nasıl defettiyse günümüzde geliştirmeye çalışılan ince hesaplara dayanan, ve o derece de tehlikeli, saldırıyı da boşa çıkaracak güçtedir. DİSK'in 10. kuruluş yılını bu inançla kutluyoruz.

İşçi Sınıfının Birliği Ve İlerici Sendikal Hareket

Sendikalar sermaye egemenliğinin ve ücretli emek sisteminin ortaya çıkardığı, işçi sınıfının günlük gereksinimlerinin, yani çalışma garantisi başta olmak üzere, çalışma şartlarının iyileştirilmesi, iş gününün kısaltılması ve sömürünün azaltılması gibi zorunlu ve o ölçüde de meşru mücadelesinin örgütleridir.

İşçi sınıfının bu mücadele alanı, ekonomik mücadelesi, bir başka örgütün işlevi içine devredilemez. Bu mücadelenin örgütü sendikalardır.

İşçi sınıfı, sermayenin giderek artan sömürü ve baskılarına güçlü bir biçimde karşı çıkabilmek için, iş kolları seviyesinde kurulmuş ilerici sendikalarını güçlendirmek zorundadır. Bu yüzden ilerici sendikal hareketin saygınlık kazanması ve giderek üye sayısının artması için çalışmak ilerici sendikaların yönetici ve üyeleriyle birlikte tüm ilerici, demokrat ve sosyalist güçlerin görevidir.

İşçi sınıfının ilerici sendikal hareketinin güçlenmesi, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm çalışanların ekonomik, demokratik kazanımlarının korunması ve geliştirilmesi için savunulur. Bu yüzden sosyalist hareket, ilerici sendikal hareketin birliğini geliştirmek için mücadele eder. İlerici sendikal hareketin birliği, bu birliğin güçlendirilmesi, işçi sınıfının nicel varlığının giderek artan oranda bu birlik içinde toplanması, işçi sınıfının politik hareketinin ilkesel tutum ve titizliklerinden biridir.

İşçi sınıfının ilerici sendikalar içinde toplanması, ekonomik demokratik taleplerinin daha ileri düzeylere vardığının açık bir göstergesidir.

İlerici sendikal hareketin gücü, sadece üye sayılarının toplamı ile ölçülemez. İşçilerin ekonomik demokratik hakları için konulacak somut, tutarlı bir eylem; ilerici sendikalara bağlı olmayan, daha geri bilinç düzeyindeki işçiler içinde de destek bulur. Bunun (15 - 16 Haziran eylemi gibi), zengin örnekleri bilinmektedir.

∴

İşçi sınıfının, sermayenin saldırılarına karşı kullandığı mücadele metodlarından biri üretimin durdurulmasıdır. Çeşitli yollar ve örgütlenme biçimleriyle işçiler üretimi durdurarak ekonomik demokratik haklarını savunurlar.

Bir iş yerinde, bir iş kolunda, bir bölgede, bir ülkenin tamamında yapılacak bu tür bir eylem; işçilerin örgütlenme düzeyleri, dayanışma güçleri, ortaya koydukları somut hedefler ve nihayet sendikal liderlerin kararlılığıyla başarıya ulaşabilir.

İşçi sınıfı bir tek işyerindeki grevden, genel greve kadar giriştiği eylemlerle, sermayenin yol açtığı acıları hafifletmek, ekonomik demokratik haklarını savunmak ve geliştirmek için mücadele eder. Ancak işçi sınıfının bütün mücadele araçlarının kullanılmasında olduğu gibi bu mücadelesinde de özellikle sendikal liderlerin yetişkin ve güvenilir olmaları esastır.

Ortaya konan mücadele hedeflerinin belirsizliği, ve/veya gerçekçi ve geçerli olmaması, örgütsüzlük, sendikal liderlerin bilinç, tutum ve tavırlarındaki eksiklik ve yanlışlıklar silahın tersine dönmesine neden olabilir. Bu takdirde işçi sınıfının mücadele saflarının dağılması gerilemesi gibi bir sonuç ortaya çıkar. Örneğin 1926 Genel Grevinde İngiliz İşçi Sendikaları yöneticilerinin uzlaşıcı tutumları bu eylemi dağıtmış ve İngiliz işçi sınıfı yeni bir genel grev eylemine girebilmek için elli yıla yakın bir süre çaba harcamıştır.

Bu nedenlerle işçilerin bir fabrika içindeki eyleminden genel greve kadar olan tüm mücadelelerinde; bütün olasılıkların iyice hesaplanması, mücadele hedeflerinin açık ve net olarak konulması, örgütsel hazırlık ve liderlerin kesin kararlılığı yanında ideolojik ve politik uzak görüşlülüğü şarttır. Bunun tersi işçilerin kendi başlarına bırakılmasıyla, bütün sorumluluğun işçilere yüklenmesiyle, kararlı, bilinçli ve militan işçilerin sokağa atılması için burjuvazinin eline, (16 Eylül Eyleminde bir patronun dediği gibi) «bir daha kolay ele geçmez fırsat» verilmiş olur.

Bütün bunlar göz önüne alınarak sendikaların burjuvaziye karşı «üretimi durdurma» tehditleri, rastgele kullanılan içi boş bir slogan haline getirilmemelidir.

Burjuvaziye karşı yöneltilen «üretimi durdurma» tehditlerinin geçerli olabilmesi için; sendika liderlerinin burjuvaziyle olan çıkar bağlarından sıyrılmış olmaları, üretimi durdurabilecek doğru ve net bir politik tutum içinde olmaları, sonuç alıcı bir örgütsel güç ve yeteneğe sahip bulunmaları ve nihayet işçi sınıfı içinde deneyden gelen bir saygınlık ve güvene sahip olmaları gerekir.

∴

İşçi sınıfının sendikal mücadelesinin «daha yüksek ücret, daha kısa iş günü» biçimde formüle edebileceğimiz ekonomik bir temelden kalkması çok doğal ve gerekli olmakla beraber, bununla sınırlı değildir, olmamalıdır. Sendikal hareket daha üst düzeyde bilinçlemeye ve mücadelelere doğru gelişmelidir.

Sendikal hareketin sermayenin saldırılarını frenleme görevi, sömürünün ortadan kaldırılması mücadelesi ile birleşmek ve bu mücadelenin bir kaldıracı olarak gelişmek zorundadır. Bu anlayış ise sendikaların, işçi sınıfının partisiyle ideolojik ve politik eylemlerde beraberliğini zorunlu kılar.

Bu soruna işçi sınıfı hareketinin birliği açısından da bakmak gerekir. İşçi sınıfının birliği burjuvaziye karşı bir birliktir. Bu bakımdan egemen bir sınıf olan burjuvaziye karşı işçi sınıfının birliğini sadece sendikal mücadele planında bir birlik olarak göremeyiz. Çünkü burjuvazinin ideolojik ve politik saldırılarına da karşı çıkmak, işçi sınıfı için ve onun ilerici sendikal örgütleri için kaçınılmaz bir zorunluluktur.

İşçi sınıfının burjuvaziye karşı eylem planında gerçekleştirilecek birliği sendikaların ideolojik ve politik olarak işçi sınıfı partisiyle uyumluluğunun çok sıkı tutulmasını zorunlu kılar.

İşçi sınıfının sendikal hareketini yönetenler, hangi gerekçe ve nedenle de olsa bu bağları koparak burjuvazinin «demokratik» hedeflerini, daha açık bir deyişle, sosyal demokrat örgütünü işçi sınıfının karşısına bir almaşık olarak çıkaramazlar. Çünkü burjuvazi, bilimsel sosyalizme karşı geri bilinçteki işçilere ve beyaz yakalı unsurlara dayanarak sosyal demokrasiyi bir almaşık olarak öne sürmektedir.

İşçi sınıfı partisinin işçi ve emekçiler içinde taban bulan sosyal demokrat burjuva partisine karşı tavrı, hep ikili olagelmiştir. Bunlardan ilki, işçi sınıfının geniş kesiminin ve sendikal örgütlerinin «bu burjuva hastalığından» kurtarılması için ideolojik ve politik olarak eleştirilmesidir. İkincisi ise sosyal demokrat işçi ve emekçilerin ortak çıkarlarının belirlediği hedefler doğrultusunda eyleme çağrılmasıdır.

Bu ikili mücadelenin de amacı, işçi sınıfı ideolojisinden ve politik niteliğinden ödün vermeden işçi ve emekçi sınıfların burjuvaziye karşı eylem birliğini sağlamak ve geliştirmektir.

Bu amacın gerçekleşmesi, işçi sınıfı partisinin ideolojik, politik ve örgütsel bağımsızlığını kıskançlıkla koruyup geliştirmekle mümkündür.

Sendikal hareketin tabanında başka ideolojik ve politik akımların olması bu somut duruma teslim olmak demek değildir. Tersine, sendikaların yönetim kadroları bilimsel sosyalist işçi liderleri tarafından inatçı ve sürekli bir mücadele ile kazanılmaya çalışılır.

Bir taraftan ideolojik olarak bilimsel sosyalizmi savunmak, diğer taraftan bilimsel sosyalist işçi liderlerine karşı tasfiye eylemine girmek işçi sınıfının birliği için değil, bu birliğe karşı yapılan bir eylem olmaktan öte bir anlam taşımaz. O kadar ki, sendikaların yönetim organlarının sosyal demokratlaştırılması için mücadele, burjuvazinin çıkarına, onun gönüllü savunuculuğunu üstlenmek demektir.

İşçi sınıfının birliği ilerici sendikal hareketin işçi sınıfı partisiyle ideolojik ve politik uyumunun geliştirilmesiyle sağlanabilir. Bu birliğin sağlanması zorunludur. Sendikal hareket içinde bu ilkeli birliğe karşı çıkanlar, bilimsel sosyalistlerin kararlı ve ilkeli mücadelesi sonucu savundukları politik çizgilerle birlikte «mahkum» olacaklardır. Görevimiz bu sürecin hızlandırılması için çalışmaktır.

«Haberalma» nın Parti Çalışmaları İçindeki Yeri

27 Ekim 1975 tarihinde yayınlanmış olan «Çalışma Ekipleri» ile ilgili Genelgede «çalışma ekibinin görevleri» alt başlığı içinde sıralanan görevlerden biri de «— **Partinin amaç ve programını ve bunlara temel olan sosyalist dünya görüşünü, Parti'nin olaylar ve sorunlar karşısındaki tavrını, görüşlerini çalışma alanı içindeki çevreye devamlı yaymak, anlatmak, bunları benimsetmeye ve etkin kılmaya çalışmak, bunu yaparken de ezberciliğe düşmeksizin, çevrenin ve kişilerin duyarlı olduğu somut sorunları doğru saptayarak bu temel üzerinden hareket edip Parti'nin bu sorunlara gösterdiği çözüm yollarını etrafındaki kitleye iletmek»** olarak ortaya konmuştur.

Çalışma ekiplerinin bu görevleri gereğince yerine getirmeleri için belli bir oluşum ve yetişkinlik içinde olmaları gerekmektedir. Bu görevlerin yerine getirilmesi için **«Partinin amaç ve programı»**na ve **«bunlara temel olan sosyalist dünya görüşü»**ne ilişkin belli bir eğitimin, özümsemenin ve ekibin dışa dönük çalışmalarında belli bir dinamizmin yanı sıra, **«çevrenin ve kişilerin duyarlı olduğu somut sorunları»** doğru saptamış olmak da gerekmektedir.

Görüldüğü gibi, Çalışma Ekiplerinin ajitasyon - propaganda eylemlerine kaynak olacak konuları ve bu çalışmaların yürütüleceği alanları genel hatlarıyla çizen Genelgenin bu maddesi, aynı zamanda doğru ve geçerli bir ajitasyon - propaganda için haberalmanın önemini ve gerekliliğini de öne çıkartmaktadır.

Gerçekten de, siyasi ajitasyon - propagandanın etkinliği, belli bir ön çalışma ve taban gerektirmektedir. Bu taban, yerel düzeyden, yani çalışma ekipleri ve ilçe kademeleri düzeyinden merkez düzeyine kadar uzanan sistemli bir haberalma ağının oluşturulmasını ve genişleyip yayılarak sürmesini gerekli kılmaktadır.

«Haberalma»dan söz ederken, bu kelimeye ikili bir anlam vermekteyiz. Birincisi, en geniş anlamıyla çevremizde Parti hareketimizi şu yada bu oranda ilgilendiren ve çalışmalarımızı sürdürmek için bilgi sahibi olmamız gereken «olay»ların öğrenilip değerlendirilmesidir. Haberalmanın diğer bir dar anlamı vardır, o da, egemen sınıfların çeşitli kurumlarının işleyişindeki ve uygulamalarındaki çeşitli düzen ve tertiplerin açığa çıkarılması, karşı devrimci güç ve örgütlerin plan ve girişimlerinin önceden saptanması demektir. Gerekli önlemlerin alınması ve bu kurum ve örgütlerin iç yüzlerinin kitlelere açıklanması, böylece mümkün olur.

Bu iki anlamıyla «haberalma» çalışma ekiplerinin görevleri arasında yer almaktadır. Bu, ilgili Genelge'de şöyle konmuştur :

«.......

— Görevli olduğu çevredeki genel durumu ve varsa karakteristik özellikleri saptamak, yeni olay ve gelişmeleri kademesine ulaştırmak.»

Partinin kitleler içindeki gözleri, kulakları ve elleri olan çalışma ekiplerinin toplayıp kademelerine ulaştıracakları bilgiler ve saptayacakları **«karakteristik özellikler»**, İlçe ve İl Örgütlerinin yerel ajitasyon - propaganda ve örgütlenme çalışmaları için hayati bir öneme sahiptir. Ancak bu bilgiler sayesindedir ki, örgütler kendilerine çalışma ve eylem programları çizebilir, kampanyalar düzenleyebilir, olaylar karşısında **süratle ve geçerli kararlar** alabilir. Bu bilgilenme İlçe ve İl kademelerinden de öte, Genel Merkez düzeyinde de son derece önemlidir. İl örgütlerinden gelecek bu tür haber ve sosyal yapı incelemeleri, güncel değerlerinin yanısıra, uzun vadeli ajitasyon - propaganda - örgütlenme hedeflerinin ve planlarının belirlenmesi, bölgesel özelliklere göre belli sorunların ön plana alınıp üzerinde Parti eyleminin yoğunlaştırılması için son derece önemli ve gereklidir.

Örneğin, çeşitli burjuva partilerinin hangi bölgelerde ne oranda bir güce sahip oldukları, hangi sınıf ve tabakalara dayanarak ne türden ilişkiler kurdukları, hangi kurumlarda ne oranda etkin olduklarının bilinmesi, bu partilerin çeşitli yöresel tavır ve uygulamalarından haberdar olunması Genel Merkez için son derece önemlidir. Çeşitli bölgelerdeki sınıfsal durum ve yapının, tarım kesiminde, sanayi kesiminde ve ticaret kesiminde egemen sınıfların ve onların kurumlarının emekçi halka karşı ne tür uygulamalara girdiklerinin bilinmesi de, somut bir gereksinimdir. Aynı şekilde, yerel yönetimlerin, Belediyelerin, çeşitli kitle örgütlerinin yapıları ve sorunlarının somut örnekleri içeren dökümler halinde ve belgelenmiş bir biçimde elde bulunması da, Genel Merkez düzeyinde gerekli ve yararlıdır. Bu örnekleri çoğaltmak mümkündür.

Kısaca söylemek gerekirse, yaşamın her alanında mücadelemizi sürdürmemizde bizim için gerekli olan tüm bilgilerin derlenmesi, «haberalma» kapsamına girmektedir. Bu nedenle, her an gelişmelerin içinde yaşayan kişilerce «haber» olma niteliğine sahip görülmeyen tek tek bazı olaylar bile, merkezi bir biçimde bir araya getirildiklerinde belli genellemelere varılmasında ve ülkedeki toplumsal yaşamın çeşitli alanlarına ilişkin saptamaların yapılmasında yararlı olabilir.

Ayrıca haberalma, Parti basını için de vazgeçilmez bir öneme sahiptir. Varolan ve yayınlanması düşünülen dolaylı ve doğrudan Parti yayınlarının yaşamla olan sıkı bağlarını koruyup sürdürmeleri, Parti örgütlerinin bunları haber, yorum, fotoğraf ve diğer belgelerle beslemelerine bağlıdır. Yöredeki kitle eylemlerinin, hareketlerinin, sosyo - politik gelişmelerin, çeşitli örgütlerin ve kişilerin çalışmalarının, bunların sonuçlarının fotoğraflar ve diğer belgelerle zenginleştirilerek sistemli ve sürekli biçimde bu yayınların yönetimlerine ulaştırılması çok önemlidir. «Periyodik Haber Bültenleri» diyebileceğimiz bu tür uygulamaların yerleşmesi, merkezi düzeydeki yararlarının yanısıra, yerel örgütlerin çevreleriyle olan bağlarının sıkılaşmasına da yol açacaktır.

İl ve İlçe Örgütlerimizde «Yayın Sorumlusu ve Muhabirleri» olan arkadaşlarımıza bu alanda önemli işler düşmektedir. Çalışma Ekiplerinden gelecek haber - fotoğraf ve değerlendirmelerin kurallar süzgecinden geçirilerek Genel Merkeze ulaştırılmasında koordine edici ve denetleyici görevlerini gereğince yerine getirdikleri oranda, bu arkadaşlarımız kendi alanlarında giderek uzmanlaşacaklar ve «haberalma» çalışmasını daha geniş alanlara yayma konusunda kurullarına yardımcı olacaklardır.

Bu sistemi şimdiye kadar pek düzenli işlettiğimizi söyleyemeyiz. Ancak, tüm diğer Parti faaliyetlerine eş değere sahip olan bu çalışmada daha ileri boyutlara ulaşmak önümüzde duran bir görevdir. Parti örgütümüzün bulunduğu her yerde haberalma çalışması azami düzeye ulaştırılabildiği oranda burjuvazinin ülke sınırlarını aşan düzeydeki basın - haberalma ağı karşısında güçlü bir almaşık oluşturmuş olacağız. «Kitlelere siyasi gerçekleri açıklama» görevimizi layıkiyle yerine getirebilmek için gerekli maddi temellere kavuşacağız. Parti basınımızın zenginleşmesi, daha sık periyodlarla çıkan yayınların gündeme girmesi ve herşeyden önce de, varolan dolaylı ve doğrudan süreli parti yayınlarının zenginleşmesi, giderek daha çok okunur ve aranır olması buna bağlıdır.

c) Yayın sorumlusu ve muhabirler :

Parti süreli - süresiz, doğrudan ve dolaylı yayınlarının düzgün ve süratli dağıtımı ve toplanan satış parasının belli aralıklarla üst kademelere aktarılması, illerde basın bürosu sekreteri veya ona yardımcı olarak seçilecek belli bir «yayın sorumlusu» arkadaşın sorumluluğunda yürütüleceği gibi ilçelerde aynı görev, böyle bir yayın sorumlusunun sorumluluğunda yürütülecektir.

Aynı biçimde, il ve ilçelerde aynı kişi veya seçilecek başka bir arkadaş, Parti'nin yayın organı Çark Başak'ın, gerekse yayınlanması düşünülen diğer Parti yayınlarının muhabiri olarak görev alacaktır. Bu arkadaş yöresel olarak meydana gelen olaylar ve Parti'yle ilgili haberleri yansıtmak üzere çalışacaktır. Fotoğraf makinası olan ve fotoğraf çekmesini bilen arkadaşlarca fotoğrafı da tesbit edilecek bu olaylar haber haline getirilecek, Parti Genel Merkezine gönderilecektir.

Kuşkusuz gönderilecek bütün yazı ve fotoğrafların yayınlanması mümkün olmayacaktır. Ancak bütün bunların arşivlenerek ilerde kullanılacağı ve Genel Merkez'de görevli arkadaşlara belirli konuları ele almada yardımcı olacağı gözönünde tutularak bu konu üzerinde yönetim kurulunca titizlikle durulması ve görevin dikkatle ve zamanında yerine getirilmesi gerekmektedir.

1 Ocak 1977'de Yürürlükteki Yönetmelik ve Genelgeler. s. 13 - 14.

1. Büyük Kongre'ye Giderken

26/27/28 Şubat'ta yapılacak Birinci Büyük Kongremiz, iki yıla yaklaşan Parti yaşamımızın en önemli olayıdır. Bu kongre ile, Partimizde çeşitli kademelerde görevli olan tüm kurullar **seçilmiş kurullar** haline gelmiş olacaklardır. İlçe ve İl Kademelerinde kongrelerde seçilen kurullara, Büyük Kongre'de seçilecek Merkez Kurulları da katılacak ve böylece Partimizde kuruculuk dönemi sona ermiş olacaktır.

Büyük Kongre'ler, işçi sınıfı partilerinin tarihlerinde önemli dönüm noktalarıdır. Geçmiş dönemin muhasebesinin yapıldığı, gelecek dönemdeki mücadeleye ışık tutucu kararların alındığı yerlerdir kongreler.

Büyük Kongreler, Partinin ulaştığı düzeyin de göstergeleridir. Partinin gelişiminin ulaştığı boyutlar kongrelerde somutlanır. Kongre Kararları, Partinin önündeki dönemin mücadele hedefleri olarak tüm kademelerin çalışmalarına ışık tutarlar.

Kongreler, diğer bir yönleriyle, işçi sınıfı partilerinin politik - ideolojik çizgilerinin yeni yaklaşımlarla zenginleşmesine, tüm parti örgütünün temsilcileri tarafından bir kez daha onaylanmasına olanak tanıyan geniş bir tartışma ve sentez ortamı yaratan «Partinin en yüksek organı»larıdır.

1 Mayıs 1975'teki kuruluşundan, Birinci Büyük Kongresine varıncaya dek, Partimiz önemli dönüm noktalarından geçti. Milliyetçi Cephe iktidarının ülke çapında sürdürdüğü baskıcı anti - demokratik uygulamalar, cinayetler, saldırılar, işçi sınıfının ekonomik ve siyasi örgütlenmesini dinamitlemek için egemen sınıfların giriştikleri her türden saldırılarla dolu bir buçuk yılı aşkın bir dönem yaşadık. Yine bu dönem içinde, işçi sınıfının ilerici sendikal hareketi, CHP'nin çabaları ve «sendikal düzeyde sosyal demokratlarla işbirliği yaptıkları»nı sananların gönüllü hizmetleriyle sosyalist rotasından saptırıldı, nicel ve nitel olarak işçi sınıfının gelişen ekonomik - siyasal hareketi içinde doldurması gereken yerin çok gerisinde, tutulmaya çalışıldı.

Yaşadığımız bu dönem boyunca, burjuvazinin Partimize yönelttiği yıldırma ve tecrit çemberi Parti'nin doğru çizgide ve militanca yürüttüğü, sabırlı, gösterişsiz ve zorlu çalışmalarla kırıldı. Gün geçtikçe daha da kırılıyor. Bugün artık Partimiz, Türkiye'nin siyasal yaşamında dosta düşmana kendisini kabul ettirmiş yadsınamaz bir gerçeklik olarak kendisini ortaya koymuştur.

Partimiz, daha kurulurken birtakım çevrelerin sosyalizm adına yaptıkları engelleme çalışmalarını göğüslemek zorunda kalmıştı. Başlıca olarak, demokrasi mücadelesini CHP'ye ve işçi sınıfının siyasi örgütlenmesini sınırlayan ceza maddelerinin kaldırılmasını da bu partinin iktidarına bırakan bu çevreler, işçi sınıfının yasal partisinin kurulamayacağını öne sürerek, burjuvazinin koyamadığı yasağı, kendileri koymaya çalışıyorlardı. Oysa, işçi sınıfının yasal siyasal partisinin kurulabilmesi, işçi sınıfının yüzyılı aşkın mücadelesi ile kazanılmış bir haktı. Ve bilimsel sosyalistler, bu yasal olanağı sonuna kadar kullanmak konusunda, tarihsel bir sorumluluğa sahiptiler.

Partili olmanın yüklediği sorumluluklardan, görevlerden ve günün yirmidört saatini dolduracak zorlu, disiplinli ve güç bir çalışmadan kendilerini uzak tutmak isteyenlerin, örgütsüz «devrimciliğin» rehaveti içinde ileri sürdükleri «kıraldan çok kıralcı» bu engeller ve gerekçeler olsa olsa kendi objektif konumlarını sergilemeye yarıyordu.

Bu çeşitli çevrelerce geliştirilen böylesine bir engelleme çalışması, Partimizin kuruluşundan sonra, bir süre yerini ilerici kamuoyu üzerinde etkin olan bazı aydın ve yazar çevrelerince sürdürülen «Beş sosyalist Parti» ve «solun bölünmüşlüğü» propagandasına bıraktı.

Oysa, bu propagandayı yapanlar da çok iyi bilmekteydi ki, yasal olarak gerekli olan belli sayıda kişiyi toplayıp bir tabela asmak, Parti demek değildir. Bunu bile bile bu propaganda sürdürüldü. Ta ki, Partimiz örgütsel ve ideolojik gücünü yadsınamaz biçimde kamu oyunun önünde gözler önüne serinceye kadar.

Partimizin kuruluş döneminin hemen ardından yayınlanan Programımız, Demokrasi Bildirgesi ve diğer parti yayınlarımız, kısa sürede geniş kitlelerce izlenip değerlendirilmeye başlandı. Bunlar, örgütlenmemizi geliştirmek ve pekiştirmek için bize büyük olanaklar sağlıyordu. Kuruluştan çok kısa bir süre sonra, Türkiye'deki siyasal yaşamda önemli bir dönemeç olan 12 Ekim seçimleri konusunda partimizin tavrı, ve MC'ye Hayır kampanyası örgütümüzün tüm üyeleriyle giriştiği ilk dışa dönük eylemdi. Bunu, bütçe görüşmeleri esnasında başlatılan MC Düşürülmelidir kampanyası izledi. Her iki kampanya da, oturdukları gerçekçi ve tutarlı ideolojik zemin, yürütülüşlerindeki başarı ve yaygınlıkla Partimizin kitleler içinde ve ilerici kamuoyunda saygınlığını, etkisini arttırdı. 1 Eylül Uluslararası Barış günü nedeniyle yapılan «SAVAŞA HAYIR» afişlemesi, Ege'de savaş kışkırtıcılığının doruğuna ulaştığı günlerde, tüm barış yanlısı ilerici güçlerin ortak çabasının yaşayan bir parçası olarak ön plana çıkıyordu.

Partimizin birbuçuk yıllık yaşamı içinde propaganda, örgütlenme ve eğitim çalışmaları açısından önemli kazanımlar ve deneyler edindik.

Başlangıçta broşürler ve bildirilerle sınırlı olan Partimizin doğrudan yayınları arasına, 13 Şubat 1976'da Merkez Yayın Organımız Çark Başak ve geçtiğimiz Ocak ayında ilk sayısı yayınlanan iki aylık inceleme araştırma ve tartışma dergisi Yurt ve Dünya katıldı.

Bu yayınların hazırlanması ve dağıtımı, Partililer arasında yeni yazar - incelemecilerin oluşmasına, örgütlerin dışa yönelik faaliyetlerinin hız ve canlılık kazanmasına ve Partimizin kısa süre içinde geniş kitlelere görüşlerini ulaştırmasına yol açtı. Kuruluşumuzdan Birinci Büyük Kongremize kadar, Partimiz'ce gerçekleştirilen kapalı salon toplantıları da, giderek nicel ve nitel oranda güçlenerek sürdü. Bunlardan ilki, Ankara'da gerçekleştirilen birinci il temsilcileri toplantımızdı. Bunu, bölge temsilciler toplantıları ve MC Düşürülmelidir kampanyası için de gerçekleştirilen İzmir ve Ankara'daki toplantılar izledi.

1 Mayıs gecesi, İstanbul Spor ve Sergi Sarayında gerçekleştirilen, Partimizin Birinci Kuruluş Yıldönümü ve 1 Mayıs İşçi Sınıfı Bayramını kutlama toplantısını, ertesi günü gerçekleştirilen 2. İl Temsilcileri Toplantısı ve 9 - 10 Ekim 1976'da Ankara'da yapılan 3. İl Temsilcileri Toplantısı izledi.

İzmir, İstanbul ve Ankara'da gerçekleştirilen Şili Halkıyla Dayanışma geceleri toplantıları, geçtiğimiz dönemin hem nicelik, hem de anlam yönünden en geniş ve güçlü toplantıları oldu. Bu toplantılar, işçi sınıfının uluslararası dayanışması içinde Partimizin yerini somutladılar.

Şili Halkıyla Dayanışma eylemi, çok kısa bir zaman kesiti içinde, üç büyük ilde peşpeşe gerçekleştirilen bir eylemimizdi. Bu eylem, organizasyon, disiplin ve güvenlik konularında canlı ve yaratıcı deneyler kazandırarak daha ileri boyutlardaki hareketler için önemli bir hazırlık da oldu. Merkezi propaganda ve yayın faaliyetlerimize, geçtiğimiz bu dönemde yerel örgütlerimizin çalışmaları da yaygın bir biçimde katıldı. İl ve İlçe örgütlerimiz, bölgelerinin yerel, toplumsal ve ekonomik sorunlarını irdeleyen basın bülteni, bildiri ve afişlerle, kampanya ve toplantılarla, işçi sınıfı partisinin, Partimizin, toplumsal mücadeledeki öncülüğünü birçok kez kanıtladılar.

Örgütlenme çalışmaları, kuruluşundan bu yana Parti çalışmalarımızın can damarını oluşturagelmiştir. Tüzüğümüzde yer alan «çalışma ekipleri», Merkez Yönetim Kurulumuzun 27 Ekim 1975 tarihli genelgesinin yayınlanmasıyla geniş ölçüde yaşama geçmiştir. Partimizin temel taşlarını oluşturan çalışma ekipleri, örgütlenmemizin bu temel birimleri, toplumsal mücadelenin her alanında Parti çalışmasını yürüten canlı, dinamik çekirdekler olarak yaygınlaşıp, niteliklerini yükselterek gelişmektedirler.

Geçirdiğimiz dönemin örgütlenme açısından bir diğer önemli kazanımı da, 1976 Yazı boyunca sürdürülen Örgütlenme Kampanyasının sonuçlarıdır. Partililerin yurt çapında aylar boyunca yürüttükleri uzun ve kararlı çabalar sonucunda, Partimiz bu kampanyadan 19 İlin tüm ilçelerinde örgütlenerek çıktı. Bugün Partimiz, etkinliğini ve gücünü 19'u tüm ilçeleriyle örgütlenmiş olmak üzere 35 İl çevresine yayılmış örgütünden almaktadır.

Kuruluşumuzdan Birinci Büyük Kongre'ye kadar geçirdiğimiz dönem boyunca, ideolojik çalışmalara da Parti çalışması içinde geniş ve önemli bir yer verilmiştir. Parti yayınlarımızın zenginliğinin ve çeşitliliğinin nedeni, ideolojik çalışmaya verilen önem ve bunun ürünlerinin verimliliğidir. Parti içi eğitim çalışmalarının yürütülüşünde yönlendirici nitelikte yazılar, merkezi ve yerel düzeyde düzenlenen eğitim çalışmaları ve her kademedeki Parti yöneticilerinin bu konudaki titizliği, gelecekte bu alanda daha da yaygın ve çeşitli çalışmaların müjdecileridir.

Geçirdiğimiz birbuçuk yılı aşkın süre, Partimizin nicel ve nitel olarak gelişerek güçlendiği, ülke sathına koparılamaz bir biçimde kök saldığı bir dönem oldu. Geçtiğimiz son aylarda yapılan yerel kongrelerimiz, tüm yerel örgütlerimiz için yeni hamlelerin başlatıcıları oldular. Bu kongreler, aynı zamanda parti içinde proletaryanın ağırlıkla temsilini somutlayan tüzüğümüzün 68. maddesinin canlı bir biçimde yaşama geçirilişinin örnekleri de oldular.

Birinci Büyük Kongremiz, Partimizin yeni kazanımları, yeni zaferleri için büyük bir hamleyi başlatacaktır. Partimizin Birinci Büyük Kongresi, tüm partililere ve Türkiye işçi sınıfına kutlu olsun.

Carter'dan Önce ve Sonra

Amerikan Başkanlık seçimleri kampanyası, uluslararası ilişkilerde bir durgunluğa yol açmıştı. Amerikan dış politikası, uluslararası ortamı ilgilendiren temel konularda dikkate alınacak girişimlerden belirgin bir biçimde kaçınıyordu. Özellikle ABD ile Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkeler arasındaki ilişkiler, başkanlık seçimi kampanyasının frenleyici rolünden etkilendi. Uluslararası ilişkilerdeki bu durgunlaşma, ABD'deki bir yönetim değişikliği olasılığının yada eski yönetimin geleceği bağlayıcı taahhütlerden çekinmesinin sonucu değildi. Durgunlaşmanın temel nedeni, başkan adaylarının, seçim kampanyalarını soğuk savaş taraftarlarının desteğini kazanmaya ve uluslararası ilişkilerde geçerliliğini yitirmiş kavramlara dayandırmak istemeleriydi. En güçlü başkan adayları Carter ve Ford, seçmen kitlelerine, Amerikan emperyalizminin dünya politikasında kaybolan egemen durumunu iade etmeyi vaadediyorlardı. Emperyalizmin kaçınılmaz gerilemesinin nedenlerini gizlemek ve geniş yığınlar arasında Washington'a karşı biriken güvensizliği dağıtmak için, sosyalist ülkelere karşı saldırıları yoğunlaştırma ve uluslararası yumuşama süreci çevresinde bir kuşku bulutu yaratma yolu seçildi. Kendi yönetimini hedef alan seçim kampanyasının, «ABD'nin ikinci sınıf bir devlet durumuna düşürülmesi» suçlamasına dayandırılacağını önceden kestiren Ford, daha 1976'nın ilk günlerinden başlayarak dış politikasını belirsizlik ve demagoji temeline oturtmaya başlamıştı.

J. Carter ve ekibinin Beyaz Saray'a yerleşmesinden sonra, Amerikan dış politika makinasının çarklarının yeniden yağlanıp dönmeye başlamasının sırası geldi. Carter'in henüz kendi yönetici ekibini kurma çalışmaları sürdüğü sıralarda ABD ile dünya başkentleri arasında gayrı resmi bir diyalog kuruldu. Carter yönetiminin, ABD ile Batı Avrupa'lı emperyalist müttefikleri arasındaki ilişkilere bir dinamizm aşısı yapma çabasında olduğu görüldü. Başkan yardımcısı Walter Mondale'in Batı Avrupa başkentlerine yaptığı geziler bu çabayı yansıtıyordu. Carter, bu eğilimini, seçim propagandası sırasında da ön plana çıkarmış ve ABD liderliğindeki yıpranmanın önüne geçileceğini vaadetmişti. Ancak, Mondale'in bu ilk temasları, emperyalist devletler arasındaki güç ilişkilerinin ABD'nin kapitalist dünyadaki rolünü eskisi gibi belirleyeceğini ortaya koydu. Mondale, ister istemez, seçim kampanyası sırasında birikmiş sürtüşme konularını gündemin ilk maddesine almak zorundaydı. Bu konulardan biri, geri ve bağımlı ülkeleri nükleer silahlandırma yarışında emperyalist devletlerin çıkar çatışmalarıydı. Mondale, F. Almanya'da görüştüğü Schmidt'e, F. Almanya'nın Brezilya'da kurma anlaşması yaptığı nükleer santrallerden vazgeçmesini istedi. Bu istek, F. Alman hükümetindeki bazı bakanlar dahil, Alman tekelci sermaye sözcülerinin sert tepkisiyle karşılaştı.

Amerikan emperyalizminin sorunlarının hiçbir «sihirli değnek» le çözülemeyeceğini, geçtiğimiz haftalarda ABD'nin doların durumunu güçlendirmek için başlattığı uluslararası altın piyasası manevralarıyla da ortaya çıktı. Döviz kurlarının değişkinliğinin yarattığı altın fiyatları artışının karşısında ABD'nin başvurduğu serbest altın satışı yolu, yalnız bu politikadan ilk başta zarar gören gelişmekte olan ülkelerin değil, para piyasalarında dolarla yarışan kapitalist devletlerin de tepkisini çekti. ABD'nin bu manevralarında Uluslararası Para Fonu'nu kalkan olarak kullanması, kapitalist sistem içindeki ilişkileri daha çok istikrarsızlığa götüren bir etken olarak işliyor. Carter yönetimin mali oyunlara başvurarak Amerikan tekelci kapitalizminin sorunlarını yumuşatma çabalarının, sadece emperyalist ülkeler arasındaki çelişkileri kızıştırmaya yarayacağı şimdiden belirleniyor.

Ancak Carter yönetiminin temsilcisi Mondale'in Amerikan emperyalizminin Avrupa'lı ve Japon müttefikleriyle önemli anlaşma ve görüş birliği noktalarının olduğu da gözlerden kaçmadı. Fakat bu birleşme noktalarının, sadece, silahlanmayı artırma, Avrupa'daki silah ve askeri örgüt potansiyelini koruma, yumuşama sürecini daha sıkı tedbirlerle kontrol altında tutma, gelişmekte olan ülkelere karşı ekonomik işbirliği olanaklarını çoğaltma gibi, dünya halklarının çıkarlarıyla taban tabana zıt amaçlarda gerçekleştiği anlaşıldı. Carter yönetiminin, dinamizmini kanıtlamaya çalıştığı uluslararası sorunlardan biri olan Kıbrıs bunalımı konusundaki politikasının da, geçmişte olduğu gibi, Türkiye, Yunanistan ve Kıbrıs halkları üzerindeki baskıların yoğunlaştırılmasına dayandığı görüldü. Bu temel üzerinde Carter yönetimi NATO ve AET ülkelerinin Kıbrıs politikasını uyumlulaştırmaya çalışıyor.

Carter'li ABD yönetiminin uluslararası ilişkilerde oynayacağı rol, ilk günlerinde ortaya çıkan bu eğilimleriyle çok yakından ilişkili. Ancak, Amerikan dış politikasının çözüm bekleyen sorunlar listesindeki baş köşeyi, sosyalist ülkelerle sürdürülecek ilişkiler korumaya devam ediyor. Dünya kamuoyu Amerikan dış politikasının en başta uluslararası ortamın yumuşaması konusundaki girişimlerini gözlemekte ve yargısını buna göre vermeye hazırlanmaktadır. Carter ve ekibinin yönetim görevini resmen devralmasından sonra, iki sistem arasındaki ilişkileri ilgilendiren en canalıcı dünya sorunları ağırlığını koydu. Sovyetler Birliği'nin ve diğer sosyalist ülkelerin, dünya barışını ilgilendiren temel konularda ABD ile sürdürülen diyalogu, ABD'deki başkanlık seçimleri sırasında girdiği belirsizlik durumundan çıkararak verimli bir perspektife oturtma isteğinde kararlı oldukları, seçim sonuçlarının açıklanmasından hemen sonra belirtildi. Carter ve ekibinin, uluslararası yumuşama düşmanlarının gösterdiği yolu izleyip izlemeyeceği günün konusu oldu.

Carter yönetiminin bu konuda dünya kamuoyu önünde vereceği en ivedi sınav, 1976 yılında mutlak bir hareketsizliğe sürüklenen, Stratejik Silahların Sınırlandırılması (SALT) anlaşmalarının ikinci aşamasının sonuçlandırılmasıdır. Bu konudaki birinci anlaşma ABD ve SSCB arasında 1972 yılında beş yıllık bir süre için gerçekleştirilmiş, 1977 yılında ikinci bir anlaşmanın yapılması taraflar arasında kararlaştırılmıştı. SALT-1 adıyla adlandırılan birinci geçici anlaşmanın süresi Ekim 1977'de dolacaktır. Ekim 1977'ye kadar SALT-2 anlaşmasının tamamlanması, uluslararası yumuşamanın pekiştirilmesinin gerginliğe doğru geri dönüş tehlikesine karşı bir zaferi olacaktır. Bu olanağın yitirilmesi ise, soğuk savaş taraftarlarının dünya barışına karşı planladıkları komplolara yeni bir cesaret kaynağı olacaktır.

Uluslararası güvenliğin bu ince dengesinin bilincinde olan emperyalizmin en saldırgan çevreleri, SALT-2'nin tamamlanması için sürdürülen çalışmaları boşa çıkarmak için seferber oldular. Sürdürülen görüşmelerin, iki tarafın elinde bulunan nükleer silahların karşılaştırılmasını sağlayacak standart ölçülerin saptanması gibi ikinci dereceden sorunlarla karmaşıklaştırılması, böylece zaman öldürülmesi için çalışıyorlar. Yeni varılacak anlaşmanın hiç olmazsa sınırlı sayıda silah tipini kapsaması için çaba harcıyorlar. Konuyla ilgili ilk açıklamasında, ikinci derecedeki sorunların SALT-2 anlaşmasını engellememesi ve 1977 Ekim'ine kadar görüşmelerin tamamlanması gereğinden söz eden Carter, bu girişimler karşısında demagoji yoluna sapıyor. Carter ekibinin önde gelen isimleri, NATO yöneticilerinin başlattığı koroya katılarak, sosyalist ülkelerin sözde stratejik üstünlüğü uydurmacasının arkasına gizlenmeye çalışıyorlar.

Geçtiğimiz Aralık ayında Brüksel'de yapılan NATO Bakanlar Konseyi toplantısında, Varşova Paktı'nın, Helsinki anlaşmasına imza koyan ülkelerin «nükleer silahları ilk kullanacak taraf olmayacaklarına» ilişkin bir anlaşma imzalamaları yönündeki önerisinin reddedilmesi, yumuşama sürecini ilgilendiren bu en güncel konuda karşılaşılan güçlüklerin temel nedenini açıklamaktadır. Kapitalizmin kaçınılmaz bunalımına silahlanma yarışını hızlandırmakta gören tekeller ve onların iktidarları, dünya barışına giden yolda somut adımların atılmasını geciktirmek ve engellemek için çeşitli yollara başvurmaktadırlar. Uluslararası ilişkilerin alacağı yön üzerinde hâlâ küçümsenmeyecek bir etkisi olan ABD'nin yeni yönetiminin, dünya halklarını yeniden gerginliğin kıskaçlarına sokacak bir politikayı uygulayamaz hale getirilmesi, kapitalist dünyanın bütün ülkelerinde gericiliğe ve militarizme karşı verilecek kitle mücadelelerinin başarısına bağlıdır.

ÇARK BAŞAK ● Türkiye İşçi Partisi Merkez Yayın organı ● Sahibi: Türkiye İşçi Partisi adına Behice BORAN ● Sorumlu yazı işleri müdürü: Nurdan ORPEN ● 15 günde bir yayınlanır ● Yönetim yeri: TİP Genel Merkezi, Nur'u Ziya Sok. 17/5 Tünel - İSTANBUL Tel: 45 92 01 ● Abone: 24 sayı için 35.— TL. Yurtdışı: 70.— TL. ● Dizgi-Tertip: Başaran Matbaası ● Baskı: Ufuk Matbaası — Tel.: 26 43 09